

AGROMECHANIKA

**MEZŐGAZDASÁGI SZOLGÁLTATÓ és KERESKEDELMI KÖZKERESZETI
TÁRSASÁG**

4481. NYÍREGYHÁZA-SÓSTÓHEGY, ARANYKALÁSZ sor 20.

Telefon : 42 / 475-228 Mobil : **06-30-63-75-826** 06-30-63-75-625 Fax: 42 / 596-862

E-mail: info@agromechanika.hu

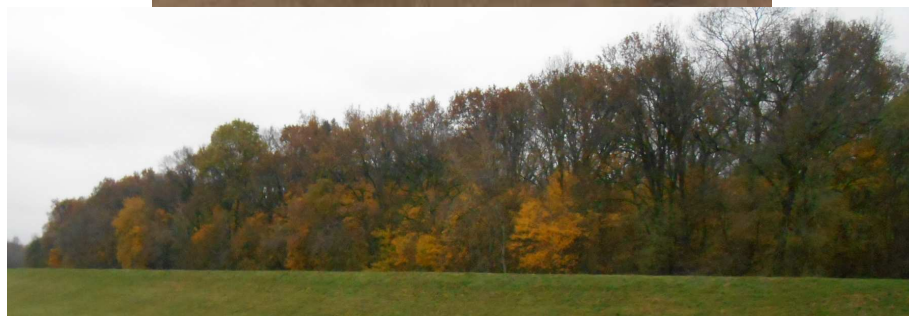
Internet : www.agromechanika.hu

Iktatószám : **285** / 2020.

ELŐZETES VIZSGÁLATI DOKUMENTÁCIÓ

Projekt :

**„Kerékpárút építése töltéskoronán
GARBOLC község külterületén ”**

Beruházó és üzemeltető:

GARBOLC község ÖNKORMÁNYZATA

4976 GARBOLC Szatmári út 1.

A szakanyag összeállítója :

LEVICZKYNÉ DOBI MÁRIA

talajtani és környezetvédelmi szakértő

Nyilvántartási szám : 0684/15

NYÍREGYHÁZA

2020. november

	Tartalomjegyzék	
	Bevezetés	4
	Az utakról általában	4
I.	ÁLTALÁNOS ADATOK	4
1.	A tervezett tevékenység célja, a megbízás	4
1.1.	Árvízvédelem	4
1.2.	A megbízás	6
2.	Az engedélykérő adatai	6
2.1.	A Megbízó	7
2.2.	A szakanyag készítőinek adatai	7
3.	A tevékenység helye, területigénye	7
3.1	Közvetlen érintettség	7
3.2	A környezet	7
3.3	Határpontok	8
4.	Jogszabályok	10
II.	A TEVÉKENYSÉGRE VONATKOZÓ ADATOK	10
1.	A helyszín	10
1.1.	A település	10
1.2.	A vizsgálati terület	11
1.3.	A tevékenység	12
1.4.	Megvalósulási változatok	13
1.5.	Referencia	14
1.6.	Időpontok	14
2.	A környezet	14
2.1.	Természetföldrajz	14
2.2.	Környezetvédelmi érintettség	15
3.	Infrastruktúra	16
III.	A TERVEZETT BERUHÁZÁS KÖVETKEZTÉBEN FELLÉPŐ IGÉNYBEVÉTELEK, SZENNYEZÉSEK	17
1.	Levegő	17
1.1.	Általános léghelyzet	17
1.2.	A tevékenység hatása a levegőminőségre	18
1.2.1	Kiépítés	19
1.2.2	Üzemelés	20
2.	Talaj	20
2.1.	Útépítés	20
2.2.	Üzemelés	21
3.	Víz	21
3.1.	Felszíni víz	22
3.2	Talajvíz	23
3.3.	Csapadékvíz	23
4.	Zaj- és rezgésvédelem	24
4.1.	Építés	24
4.2.	Üzemelés	25
5.	Élővilág, botanika-zoológia	25
5.1.	Védettségi helyzet	25
5.1.1.	Szatmár-Beregi Különleges Madárvédelmi Terület	26

5.1.2.	Csaholc-Garbolc Különleges Termésuetmegörzési Terület	31
5.1.3.	Szatmár-Bereg Natúrpark	35.
5.2.	Növényzet	35
5.2.1.	A jelenlegi állapot	36
5.2.2	Élőhelyosztályozás	38
5.2.3.	Á-NÉR térkép	44
5.2.	Zoológiai értékelés	44
5.4.	Élőhelyek kezelése	45
5.5	Élővilágvédelmi hatásterület	48.
6.	Táj és épített környezet	48
7.	Hulladékgyártózkodás	50
7.1.	kiépítés	50
7.1.1	termelési	50
7.1.	kommunális	51
7.2.	Üzemelés	51
8.	A tevékenység éghajlatváltozási összefüggései	52
9.	A tevékenység megszüntetése	55
9.1.	Felhagyás	55
9.2.	Havarria	55
10	Országhatáron túli hatások	55
11.	Összefoglalás és javaslat	55
11.1.	Összefoglalás	55
11.2.	Javaslatok	55
	Mellékletek	
	szakmai jogosítványok	
	Tulajdoni lapok	
	Térképek / átnézeti, rétegvonalas, Me-par /	
	Erdőtérkép	
	Élőhelykezelési térkép	
	Á-NÉR térkép	

Bevezetés

Az utakról és a kerékpárutakról általában

A közlekedés a társadalom és a gazdaság működésének alapvető feltétele, és egyben a hatékonyság fokmérője. A burkolt utak olyan pályaszerkezettel ellátott létesítmények, amelyek időjárástól függetlenül lehetővé teszik a tervezési sebességgel haladó járművek folyamatos haladását az élettartam alatt. Az utak hálózatot alkotva összekapcsolják a településrendszer egyes elemeit, és az úttervezési osztályban mindegyikük meghatározott ranggal rendelkezik. A szabályos hálózatban a hierarchia elv alapján csak azonos rangú, vagy eggyel alacsonyabb úthálózati elemek csatlakozhatnak egymáshoz. A közutak tervezési kategóriáit, valamint az egyes kategóriákban alkalmazható paramétereket a környezeti körülmények és a hozzájuk tartozó tervezési sebességértékek határozzák meg. A helyi külterületi úthálózat a hazai úthálózatban a közlekedési infrastruktúra hajszalér-hálózatát alkotják. Megteremtik a környező települések közötti közvetlen kapcsolatot, de kiszolgálják a mezőgazdasági ágazat közlekedési igényeit is. A szerepek nem választhatók el egymástól: egyes utakon jelentősebb az összekötői feladat, míg másoknál a mezőgazdaság által keltett forgalom a mértékadó.

A kerékpár több mint száz éves múlttal rendelkezik, a lakosság olcsó és közkedvelt közlekedési- és sporteszköze. A kerékpározás iránti igény az 1970-es évek közepétől Nyugat-Európában indult ismét rohamos fejlődésnek, hazánkban az utóbbi évtizedben nőtt meg jelentősen a használata. Vidéki településeinken hagyománya van, a városokban és a rekreációs körzetekben pedig napjainkra lett a kerékpározás elfogadott közlekedési mód. Gyarapszik a kerékpáros sportolók és a túrázók száma, ezért a kerékpárbarát közlekedéspolitikai szükségyszerűen sokrétűvé vált:

- biztosítja a kerékpárral történő utazás feltételeit,
- megkönnyíti a kerékpározás és a közforgalmú közlekedés / helyi, térségi, regionális / jó kapcsolatát,
- alkalmas úthálózatok kiépítésével támogatja a kerékpárhasználatot,
- biztosítja a különböző közlekedési módok „egyenjogúságát” és kölcsönös elfogadását,
- a környezetvédelem érdekében propagálja a környezetbarát helyváltoztatási módot,
- az alacsony bekerülési érték ösztönöz a használatra,
- sport- és rekreációs lehetőséget biztosít.

Hazánkban már 1992-ben kidolgozásra került az „Országos Kerékpártút Hálózat Fejlesztési Tervezet”, ami igazodik a megyék adottságaihoz. Szabolcs-Szatmár-Bereg megyét a helyi érdekeltességű kerékpárutakon kívül érinti a regionális-, sőt törzsi hálózat is.

I. ÁLTALÁNOS ADATOK

1. A tervezett tevékenység célja, a megbízás

1.1. Árvízvédelem

Magyarországnak a termékeny talaj mellett a másik nagy természeti kincse a víz. A felszíni víz azonban nem csak előnyöket, hanem a természeti csapások közül az egyik legnagyobb pusztítást, a jelentős anyagi kárral járó veszélyhelyzetet előidéző árvizet képes okozni. Árvíz a folyók nagyvize, amikor a víz kilép a középvízi mederből és elönti a környező területeket. Az elöntött terület az árterület, aminek nagysága függ a topográfiai viszonyoktól.

Magyarország Európa más tagállamaihoz képest az árvizektől különösen veszélyeztetett térség. Hazánkban az árvízvédelemnek jelentős a múltja

- míg a 18. században iduló kezdetekben a folyómedrek szabályozásával a vizek gyors levezetésére törekedtek,
- napjainkban és főleg a jövőben a folyómedrek gátak közé szorításával a víz visszatartása a cél. Ennek azért is nagy a jelentősége, mert az erősödő klímaváltozással az eddig tapasztaltak alapján időben egyszerre nő a vízhiány és az árvízi kiterjedés mértéke is.

A 19. században 2-3 évenként kis, 5-6 évenként jelentős és 10-12 évente rendkívüli árvizekkel kellett számolni. Utóbb a periodicitásban elmozdulás figyelhető meg: a jelentős árvizek bekövetkezési időintervalluma 4-6 évre szűkült.

Az árvédelmi töltés a terep fölé emelkedő és többségében talajanyagból épült trapéz alakú műtárgy. Megakadályozza az árvíz szétterülését, és ezzel csökkenti a víz által veszélyeztetett területek nagyságát. A szükséges talajanyagot általában közvetlenül a nyomvonal mellett termelik ki / anyaggyűjtő /. A töltés méretét és egyéb fizikai paramétereit / magasság, keresztmetszet, tömörség, stb. / műszaki előírások határozzák meg. Az elsőrendű árvízvédelmi védművek fő funkciója az ármentesített területek elöntés elleni biztonságának garantálása, tehát a lakosság és a vagyontárgyak védelme. A védekezést nem igénylő időszakokban engedélyezett a védművek koronáinak egyéb jóléti hasznosítása is, így pl. a kerékpározás és a sporttevékenységek.

GARBOLC település a Szatmári síkon fekszik, K-ről közvetlenül az ukrán, D-ről pedig a román határvonalon. Közigazgatási területét a Túr folyó érinti, a meder a belterületről K-re kb. 1500 m-re fekszik. Az ukrán-román-magyar hármashatárnál nagy eséssel lép be az országba. Heves folyású, az áradások sebesen követik egymást. Távolság a lassabb folyású Felső-Öreg-Túr kanyargós medre a természetes határ a magyar-ukrán határvonalon. A települést NY-ról érinti még a belvízlevezetési célt szolgáló Sár-Éger-csatorna ásott medre. Ezen az oldalon, de kb. 18 km-re, tehát messzebb lép be Romániából a nagyobb folyó, a földtörténeti vonatkozásában rendkívül fiatal Szamos. A kb. 200 év alatt elvégzett mederkorrekcióval hossza >50 %-kal csökkent. Az árvízvédelmi védvonalak megfelelő szintű kiépítésének hiányában ez a távolság sem volt azonban elegendő az árvíz pusztítása elleni védelemhez, a Szamoson 1970 tavaszán katasztrófális méretű árvíz hullám vonult le. Az előzmények: évekig tartó aszályos periódus után őszi csapadékos másodmaximum jelentkezett, majd télen a hőmérséklet hektikusan váltakozott, miközben jelentős mennyiségű csapadék hullott eső

és hó formájában. Az ismétlődő áradások miatt a térségi folyók medre nem ürült ki, és a májusi esőt már nem voltak képesek befogadni. A Szamos árhulláma Csengernél és Komlódtótfalunál május 14-én az addiginál 2 m-rel magasabban, 902 cm vízállással tetőzött. Több ponton átszakadt a gát, a víz a romániai Szatmár megye háromnegyed részét és a magyar Szatmár déli falvait is elöntötte. Az áradás következményeként a Tisza-Szamos közben 350, a Szamos-Kraszna közben 87, összesen 437 km² kiterjedésű terület került víz alá. Az ár elöntött 40 községet, elpusztított 5200 lakóingatlant és 2000 középületet. A települések lakosságát evakuálták, egyes falvak lakóit nem is engedték többé vissza az otthonukba, így az árvíz után más települések lakói lettek. Az árvízben Garbolc is jelentősen sérült: a lakosságot részlegesen kitelepítették, és a házak többsége összeomlott. A kezdeti beépítési tilalom miatt a lakók száma az eredetinek ma csak <0.50 %-a.

A Felső-Tisza és mellékfolyóinak vízjárását szinte teljes mértékben az országhatáron túli, hegy- és dombvidéki vízgyűjtők földrajzi és meteorológiai sajátosságai határozzák meg. Az árvíz elleni védekezésre való felkészülés időelőnye igen rövid, a kialakult árhullámok a csapadékhullástól számított 12-36 órán belül az országhatárra érnek. Garbolc térségében az árvízvédelmi öblözet a 4.1. számú Tisza-Szamosközi, a települést két szakasszal érinti:

- a Sár-Éger jobb parti, Garbolc-Kishodos között, hossza 6.80 km,
- a Sár-Éger bal parti, Garbolc-Tisztaberek között, hossza 6.774 km.

Ezek a töltésszakaszok a vízügyi Igazgatóság kezelésében vannak, az I. rendű árvízvízvédelmi védvonal részei.

- a Szamos-Túr közti zárógát a Túr folyó töltésétől indulva 25.234 km hosszon több település belterületét D-ről övezve képezi a II. rendű árvízvédelmi védvonalat. Ennek a nyomvonalnak a kezelése a helyileg érintett önkormányzatokra hárul.

1.2. A megbízás

GARBOLC község Önkormányzata a település külterületén az árvízi elöntés ellen megépített, és ma önkormányzati kezelésben lévő töltéskoronát kívánja bevonni a rekreációs- és idegenforgalomba. Csatlakozva az árvízi fővédvonalak töltéskoronáján már megépült kerékpárúthoz közlekedésfejlesztési projekt keretében több szakaszra bontva kerékpárutat kívánnak megépíteni.

Az adott tevékenység egyes nyomvonalszakaszainak Natura 2000 érintettsége okán a 314/2005. / XII. 25. / Kormányrendelet - a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról - 3. számú mellékletének alapján az illetékes környezetvédelmi felügyelőség döntésétől függetlenül elővizsgálat köteles.

sorszám	tevékenység	küszöbfeltétel
87.	Közutak és közforgalom elől el nem zárt magánutak, kerékpárutak (amennyiben nem tartozik az 1. számú mellékletbe)	c) az előző pontokba nem tartozó országos közút, helyi közút, a közforgalom elől el nem zárt magánút és kerékpárút védett területen, Natura 2000 területen, barlang védőövezetén méretmegkötés nélkül

A Megbízó előzetes környezeti tanulmány összeállítása céljából kereste meg Cégünket az alábbiak szerint :

- készítsük el a „Kerékpárút építése töltéskoronán GARBOLC község külterületén ” projekt építése és használata előtti környezeti állapotfelvételt,
- rögzítsük a használat során a tevékenység környezetre gyakorolt hatásait,
- határoljuk le a hatásterületet,
- tegyünk javaslatot a szennyezés-megelőzési intézkedésekre és a monitoringra.

2. Az engedélykérők adatai

2.1. A Megbízó

név	GARBOLC község ÖNKORMÁNYZATA
rövid név	ua
székhely	4976 Garbolc Szatmári út 1.
telefon és fax	44/568-012
adószám	15442569215
EOV koordináták	-
KSH szám	15442569-8411-321-15
a tevékenység - megnevezése - TEÁOR száma	általános közigazgatás 8411
ügybonyolító	Nagy Roland
- telefon	06/20 995-9190
- e-mail	garbolc4976@gmail.com
tervező	IT Specialist Mérnöki KFT. 4030 Debrecen Szacs vay út 19.
...mérnök	Csongrádi Péter és Vitányi Tibor

2.2. A szakanyag készítőjének adatai

Leviczkyné Dobi Mária talajtani és környezetvédelmi szakértő

- Szaktanácsadói Névjegyzék száma NAK-1098,
- VM Szakértői Névjegyzéki ügyiratszám : 059/2010. / a termőföld talajvédelme = talajvédelmi tervek készítése, tápanyag-gazdálkodás, agrár-környezetgazdálkodás /,
- 15-0684 - Környezetvédelmi Felülvizsgáló és Állapotrögzítő Szakértő SZKVhu, SZKVzr, SZKVle, SZKVtv.

Az „Élővilág” tervfejezet összeállítója

NYÍR DEEP-LIFE KFT. / 4400 Nyíregyháza, Kincs köz /, szakértő Nyíri Sándor.

Melléklet - szakmai jogosultságok

3. A tevékenység helye és területigénye

3.1. Közvetlen érintettség

A tervezett kerékpárút GARBOLC település közigazgatási határában a külterületen épül. A nyomvonalai munkálatokkal közvetlenül érintett parcellák ingatlan-nyilvántartási adatai az alábbiak :

sorsz.	hrsz.	blokkazonosító	méret ha	művelési ág
	GARBOLC			
1.	068/5	JU3M-8-17	35.3444	kivett, Túr folyó
2.	02/9	JU3M-8-17 TD3HJ-N-17 T0KWL-7-17 TF686-8-17	5.9972	kivett, töltés
3.	02/8	T14PL-L-17 T1XPL-E-17	0.0622	kivett, 41134. számú közút
4.	02/7	T14PL-L-17 T1XPL-E-17 T24PL-M-17 TUYWL-H-17	5.3566	kivett, töltés

Melléklet – tulajdoni lapok

3.2. A szomszédok

A kerékpárút nyomvonala melletti szomszédos parcellák az ingatlan-nyilvántartás szerint az alábbiak :

sorsz.	hrsz.	blokkazonosító	méret ha	művelési ág
	GARBOLC			
	É-i oldal			
1.	047/1			erdő
2.	052/13			szántó
3.	052/12			kivett, út
4.	066/2			kivett, árok
5.	055/5			szántó
6.	057/10			gyümölcsös
7.	058			kivett, árok
8.	060/10			szántó
9.	060/11			szántó
10.	060/12			kivett, anyaggödör és fásított
11.	02/5			kivett, közút
12.	04			szántó, gyümölcsös
	D-i oldal			

1.	047/6			kivett, anyaggödör
2.	064			kivett, út
3.	062/1			kivett, anyaggödör
4.	05/18			kivett, közút
5.	05/1			szántó
6.	05/19			kivett, út
7.	05/14			szántó
8.	05/20			kivett, út
9.	05/15			szántó
10.	05/16			szántó
11.	05/21			fásított terület
12.	05/22			kivett, anyaggödör

Melléklet - térképek

3.3. Határpontok

- szomszédos települések

Garbold községnek a szomszédai az alábbiak :

égtáj	ország	település
É	Magyarország	Nagyhódos
K	Ukrajna	Fertőalmás
D	Románia	Szárazberek
NY	Magyarország	Méntelek

- a kerékpárút nyomvonala

Az alábbi táblázatban a projekt szempontjából meghatározó határpontokat rögzítjük :

pontok	EOV koordináták
kezdőpont a Túr töltésen 0+000	936273 296946
41134. számú közúti kereszteződésben 2+155	935504 295066

végpont, töltések kereszteződési pontja 3+100	934832 295386
--	---------------

- lakóház és határsáv

Jelöljük a nyomvonalhoz legközelebb eső lakóépület és határsáv adatait :

nyomvonal	égtáj	település	utca és házszám	távolság m
LAKÓHÁZ				
3+100, végpont	K	Garbolc	Szatmári út 17.	410
2+920	NY	Méhtelek	Dózsa Gy. út 12.	600
HATÁRSÁV				
1+855	D	Románia	-	150
0+000	K	Ukrajna	-	840

4. Jogszabályok

A vizsgálati anyag összeállítása során az alábbi jogszabályokat vettük figyelembe :

- 1995. évi LVII. törvény a vízgazdálkodásról,
- 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól,
- 12/1996. / VII. 4. / KTM rendelet a környezetvédelmi felülvizsgálat végzéséhez szükséges szakmai feltételekről és a feljogosítás módjáról, valamint a felülvizsgálat dokumentációjának tartalmi követelményeiről,
- 10/1997. (VII. 17.) KHVM rendelet – az árvíz- és a belvízvédekezésről -,
- 21/2001. / II. 14. / Kormányrendelet - a levegő védelmével kapcsolatos egyes szabályokról;
- 120/2001. /VI.30.) Kormányrendelet a levegő védelmével kapcsolatos egyes szabályokról szóló 21/2001. / II.14. / Kormányrendelet módosításáról;
- 221/2004. / VII. 21. / Kormányrendelet a vízgyűjtő-gazdálkodás egyes szabályairól.
- 27/2004. /XII. 25. / KvVM rendelet a felszínalatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolásáról,
- 368/2004. / XII. 26. / Kormányrendelet a 220/2004. / VII. 21. / Kormányrendelet módosításáról.
- 314/2005. /XII. 25. / Kormányrendelet - a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról,
- 27/2006. / II. 7. / Kormányrendelet a vizek mezőgazdasági eredetű nitrát-szennyezéssel szembeni védelméről,
- 21/2006. (I. 31.) Kormányrendelet - a nagyvízi medrek, a parti sávok, a vízjárta, valamint a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról és hasznosításáról, valamint a nyári gátak által védett területek értékének csökkenésével kapcsolatos eljárásról,
- 27/2008. / XII. 3. / KvVM-EüM együttes rendelet a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról
- 90/2008. / VII. 18. / FVM rendelet - a talajvédelmi terv készítésére vonatkozó általános követelmények -,
- 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet - az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészekről -.
- 83/2014. (III. 14.) Kormányrendelet - a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a

folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról -.

II. A TEVÉKENYSÉGRE VONATKOZÓ ADATOK

1. A helyszín

1.1. A település

Garbolc község Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében az ország legkeletibb élő települése, a Túr mentén, a magyar-román-ukrán hármashatáron. A hely csak a XIV. századtól lakott, majd három alkalommal is majdnem elpusztult, így a Rákóczi szabadságharcban, tűzvész által, majd a Szamos folyó 1970. évi havaria jellegű nyáreleji áradásában. Az utóbbinak nagy szerepe volt abban, hogy mára a népesség száma 150 fő körüli. A földterületek többségében kedvezőtlen adottságúak, a gazdasági ágazatok között mégis a mezőgazdasági termesztése a meghatározó szerep, ipari tevékenység nincs. A térség vonzereje a háborítatlan természeti környezet. A szatmári emberek nyíltak és önérvényesítők. A kistérség pályázati lehetőségét növeli a Romániával közös határszakasz, a határon átnyúló együttműködést segítő támogatások igénybevétele lehetséges.

A községet megközelíteni több útvonalon is lehetséges :

- a 491. számú főúton Mándig, onnan a 4132. számún Rozsályig, majd a 4143. számún Garbolcra,
- a 491. számú főúton Fehérgyarmatra, onnan a 4127. számún Csegöldig, tovább a 4146. számún Rozsályig, majd a 4143. számún Garbolcra,
- a 49. számú főúton Csengersimaig, a 4146. számún Rozsályig, majd a 4143. számún Garbolcra.

2017. 02.17-én adták át a román határon átvezető Garbolc-Szárazberek közötti összekötő utat, a schengeni csatlakozás hiányában a határátkelő csak szombatonként használható.

Garbolc belterülete a helyi településrendezési terv szerint falusias beépítésű.

A település meghatározó paraméterei :

helység	megye	KSH kód	terület ha	lakosság fő	népsűrűség fő/km ²
GARBOLC	15	499	726	129	18

1.2. A vizsgálati terület

A tervezett kerékpárút nyomvonala GARBOLC település közigazgatási területének D-i ténfelére esik.

A meghatározó paraméterek :

- a kezdőpont a Túr folyó 27+700 fkm-i pontján lévő vízmérce közelében,
- a bal oldali töltésen futó kerékpárúthoz kapcsolódva,

- a II. rendű árvízvédelmi töltés gyeplandó növényzettel teljesen fedett koronáján,
- a nyomvonal induló szakasza egyenes futású, a haladási irány DNY-i, majd kb. 380 sugarú félkört leírva É-ra fordul,
- a végpont a K-NY irányú keresztező töltésszakasz középpontja.

A szomszédok művelési ág szerint vegyesek : szántó, gyümölcsös, erdő, fásított és kivett : anyagdör, út és árok. Meghatározó

1.3. A tevékenység

Magyarországon az érvényben lévő KRESZ jogszabályai alapján négyféle kerékpárút-típus különböztethető meg :

- A - kerékpársáv, amely lehet nyitott vagy zárt festett sárga színű útburkolati jelekkel,
- B - kerékpárút jelzőtáblával megjelölve,
- C - gyalog- és kerékpárút, amely vegyes hasznosításban jelzőtáblával és festett útburkolati jelek felfestésével is megkülönböztetnek.
- D - kerékpáros nyomsáv az úttesten sárga színű felfestéssel.

A tevékenység TEÁOR száma :

4211 - Út, autópálya építése

Ebbe a szakágazatba tartozik :

- az autópálya (autópálya-csomópont), út, utca, jármű- és gyalogosközlekedésre szolgáló egyéb úttest és járda, építése,
- az utcák, utak, autópályák, hidak és alagutak felszíni munkái :
 - út aszfaltozása,
 - jelzés felfestése utakon,
 - elválasztó korlát, közlekedési jelzőtáblák és egyéb forgalom-technikai eszköz szerelése,
 - a repülőtéri kifutópálya építése.

A tervezett kerékpárút

- típusa B,
- a pályatest szélessége 2.55 m,
- kétirányú, 2 x 1 haladósávós,
- kétoldali padka 0.50 + 0.50 m 2.5 %-os jobboldali eséssel, ahol szélesebb védőkorlátot állítanak,
- a csapadékvíz elszikkasztása a rézsúlábon történik,
- a rétegrend

vastagság, cm	anyagminőség
6.0	AC kopóréteg
5.0	M22 kiékelés
20.0	M60 alapréteg
1 réteg	georács
16.0	homokos kavics fagyvédő
20.0	égetett mészipor

- tervezési sebesség <20 km/h.
- tervezett hossz kb. 3 100 fm.

Az út építési folyamatát szakaszolják, főként az Önkormányzat anyagi lehetőségeihez igazodnak, terv szerint 4 szakaszban történik a megvalósulás.

Melléklet - Műszaki leírás

1.4. Megvalósulási változatok

A tervezett beruházás megvalósulásának alternatívái a következők :

- megépül a kerékpárút a tervezett teljes hosszban, a tervezett időpontban,

- az anyagi lehetőségekhez igazodva csak egy, kettő, vagy három szakasz épül meg, részleges teljesítés,
- a beruházás teljes egészében elmarad.

A térség vonzereje a falusias jellegű épített- és háborítatlan természeti környezet, a gazdag népi hagyományok, a különlegesen ízes ételek és az itt élő emberek közismert vendégszeretete. A szatmári emberek nyíltak és önérzeteseek.

Idegenforgalmi szempontból a térség

- az Észak-Alföld turisztikai régióhoz,
- statisztikai szempontból a NUTS 1 alapján az Alföld és Észak nagyrégióhoz,
- a NUTS 2 alapján pedig az Észak-Alföld statisztikai régióhoz tartozik.

Gazdasági elemzések szerint az elmaradott Túr menti térség egyik kitörési pontja, fejlődési lehetősége lehet a táji értékek megőrzése és bemutatása. A tervezett kerékpárútra a Túr folyó bal oldali töltéskoronáján futó kerékpárútról közvetlen a lecsatlakozási lehetőség, tehát jól megközelíthető helyen fekszik.

1.5. Referencia

A tervezett beruházás nem előzmény nélküli, hazánkban is a napi gyakorlat bizonyítja a kerékpárutak hasonló műszaki kiépítésének létjogosultságát.

Garbolc területét is érintve a szűk térségben már van töltéskoronán futó kerékpárút, amit a közlekedésnek ezt a módját kedvelők szívesen használják, egészséges környezetben sportolva ismerkednek a térség látnivalóival.

Ilyen pl. a „Keletpont tanösvény”. Teljes hossza 19 km, megközelíthető Garbolc, Kishódos és/vagy Nagyhódos településekről. Körútként lehet végigjárni, több helyen rövidíthető és szakaszolható. Pihenőhelyet is kialakítottak. Kerékpárral látogatásra javasolt időszak március-október hónapok között. A látnivalók jobb megismeréséhez ajánlott felszerelés : távcső, madárhatározó, növényhatározó, fényképezőgép és GPS.

1.6. Időpontok

Az építés tervezett időszaka

- I-II. szakasz, 1400 fm - 2021. II. negyedév április 01. - július 30. között, de időtartama max. 15 munkanap.
- III-IV. szakasz, 1700 fm - 2022. II. negyedév április 01. - július 30. között, de időtartama max. 20 munkanap.

A kivitelezés megkezdésének időpontját az anyagiakon túl az időjárási tényezők is nagyban befolyásolhatják.

2. A környezet

2.1. Természetföldrajz

GARBOLC település határának természetföldrajzi kategorizálása :

1. az ALFÖLD nagytájban,

1.6. a Felső-Tisza-vidék középtájban,

1.6.12. a Szatmári sík természetföldrajzi kistájban fekszik.

/Dövényi : Magyarország kistájainak katasztere, 2010. /

Az éghajlatot a tájegységre jellemző kontinentális hatás befolyásolja, mérsékelten meleg-mérsékelten száraz. A napsütés évi összege sokéves átlagban 1800 órát meghaladó. A csapadék összege 600 mm körüli, melynek legkisebb és legnagyobb értéke 400-1250 mm. Legcsapadékosabb hónap a június-július, legszárazabb a február-március. A nyári félévben átlagosan 370-400 mm eső hullik. A hótakarós napok száma évente kb. 70. Viszonylag későn tavaszodik, a hőmérséklet csak április közepe körül éri el a 10-12 C° napi középhőmérsékletet. Gyakori a tavaszi fagyveszély. Az uralkodó szélirány É-ÉK-i, az átlagos szélesebbesség 2.5 m/s.

A földtani és domborzati viszonyok : a táj ásványi nyersanyaga üledékes eredetű, a felszín pedig fiatal öntésanyag alkotja. Ártéri szintű, szinte tökéletes síkság 104 és 136 m közötti tengerszint feletti magassággal. A monoton felszín elhagyott medrek morotvák szabdalják.

A térség fő folyói a Túr és a Szamos. A nagyvizek időpontja a tél vége és a kora nyár, a kisvizeké pedig az ősz és a tél. Az állóvizek az árvízi töltés kiépítés során anyaggyerő helyként használt felületek kistűk utánaigazításával kialakított tavak. A környező területek belvízrendszere a Felső-Tiszavidéki Vízügyi Igazgatóság / 4400 Nyíregyháza Széchenyi út 19. / szakmai irányítása alá tartozó Erdőhíti Szolgáltató Vízgazdálkodási társulat / 4971 Rozsály Kossuth út 12. /.

A felszín alatt a talajvíz átlagosan 1-5 m között lelhető fel, de csapadékosabb években a mélyfekvésű foltokban folyamatos felszíni vízborítás is kialakul. A szint ingadozása október és május között emelkedik, ritkán van közvetlen hatással a talaj felső rétegére. A talajtakaró teljes egészében öntésanyagon alakult ki, az öntések általános talajparaméterei :

- a fizikai féleség a vályogtól a nehéz agyagig terjed,
- a humusztartalom alacsony, illetve a közepes szintet is eléri,
- a leiszapolható rész 35-80 % közötti,
- a kémhatás savanyú,
- akár erős bázistelítetlenség is mutatkozhat.

2.2. Környezetvédelmi érintettség

A környezeti érzékenység egyfajta affektív attitűd. A környezetileg érzékeny terület bonyolult bürokratikus jogi, közgazdasági, talajtani, vízrajzi, ökológiai, termesztéstechnológiai, stb. szempontból lehatárolt térrész. Az érzékenység intenzitását egyszerre több tényező is befolyásolja, és a lehetséges változatok között döntenit kell a célok és feladatok fontossági sorrendjében. A környezetvédelmi és agrárkörnyezeti érdekek hasonló értékelési paraméterek alapján kerültek meghatározásra, így egymással nem kerülnek konfliktusba, sőt közös felhasználási zónarendszerben egyesíthetők.

Az interneten szabad hozzáférésű Me-par / mezőgazdasági parcella azonosító / rendszer oldalán megtekinthető az ország minden területének blokkja és a hozzátartozó részletes adatlap. A környezetvédelmi érintettség vonatkozásában tájékoztatást nyújt, azonban a jogszabályokban rögzítetteket kell betartani.

A kerékpárút nyomvonala által érintett blokkok jellemzői :

blokkazonosító	KAT	Natura 2000	nitrát	vízbázis	MTÉT	árvíz
JU3M-8-17	-	+	-	-	Sz-B madár	-
TD3HJ-N-17	-	-	-	-	Sz-B madár	-
T0KWL-7-17	-	-	-	-	Sz-B madár	-
TF686-8-17	-	-	+	-	Sz-B madár	-

T14PL-L-17	-	-	-	-	Sz-B madár	-
T1XPL-E-17	-	-	-	-	Sz-B madár	-
T14PL-L-17	-	-	-	-	Sz-B madár	-
T1XPL-E-17	-	+	-	-	Sz-B madár	-
T24PL-M-17	-	+	-	-	Sz-B madár	-
TUYWL-H-17	-	+	+	-	Sz-B madár	-

A település besorolása a felszín alatti víz szempontjából :

helység	fokozottan érzékeny	érzékeny	kevésbé érzékeny	kiemelten érzékeny
GARBOLC	-	+	-	-

A településen nincs vízmű, a legközelebbi a DK-ről fekvő Méhteleken van.

A VÁTI a környezetre hatótényezők összevont vizsgálatával meghatározta Magyarország kistérségeinek környezeti állapotát- és veszélyeztetettségét. A Fehérgyarmati kistérség DK-i határpontján fellelhető GARBOLC területe a gyengén terhelt és -veszélyeztetett kategóriába tartozik.

3. Infrastruktúra

A közműterkép alapján a vizsgált nyomvonalon és szűk környezetében egyetlen közművezeték sem fut, nincs kiépítve az elektromos áram- / légvezeték és/vagy földkábel sem /, a gáz-, a víz- és a szennyvízrendszer sem.

A kerékpárút végpontján túl a nyomvonalra merőleges irányban azonban áttört vasbeton oszlopokra feszített elektromos légvezeték fut a Sár-Éger-csatorna medrébe épített zsilip energia szükségletének biztosítására.

III. A TERVEZETT BERUHÁZÁS KÖVETKEZTÉBEN FELLÉPŐ IGÉNYBEVÉTELEK, SZENNYEZÉSEK

GARBOLC település közigazgatási területén az Önkormányzat a Túr folyó bal oldali töltéséről indulva a belterületet nagyobb távolságban ölelő önkormányzati kezelésű árvízvédelmi töltésen kerékpárutat kíván megépíteni. A létesítmény a közlekedés mellett az idegenforgalmi és rekreációs célokat is fog szolgálni.

A rekreáció a szabadidő kultúrált eltöltési formája : a jó közérzet, a jó minőségű élet megteremtése. A megfáradt ember aktív kikapcsolódása, a pihenés, a felfrissülés, a munkaerő- és munkavégző képesség bővített újratermelése.

Az élő szervezeteket körülvevő fizikai, kémiai és biológiai körülmények összessége a környezet. A talaj, a természetes vizek, a légkör és az élővilág alkotja a természeti környezetet, ami az épített környezettel együttesen az embert körülvevő környezet. A tudományos és technikai fejlődés gyorsulásával bennük a változás üteme felerősödött, új, bár a környezet szempontjából nem mindig kedvező lehetőségeket nyitva az iparban, közlekedésben és haditechnikában, és a mezőgazdaság sem mentesül. A folyamatok a bioszféra természetes életerének csökkenéséhez, az élőhelyek beszűküléséhez vagy megszűnéséhez vezethetnek. A környezeti elemek egymástól soha nem függetleníthetők, kölcsönhatásuk is komplexen érvényesül, integrált megközelítésben kell vizsgálni azokat a kerékpárút használatával bekövetkező változások okán is.

Valamely létesítmény környezeti elemekre gyakorolt hatása szempontjából két fázis különböztethető meg, amik élesen elkülönülő paraméterekkel jellemezhetők. A szakaszok az alábbiak :

1. kiépítés,
2. üzemelés.

A kerékpárút építésének előkészülete a nyomvonal-alternatívák felvetése, megvitatása, majd a választott ismeretében a műszaki terv elkészítése. Az építési engedély megszerzését követően történhet a kiépítés : a felület előkészítése, és a rétegrendnek

megfelelően a különböző építési anyagok bedolgozása. Utómunkálat a környezet rekultiválása, aztán következhet a használatbavétel.

1. Levegő

1.1. Általános léghelyzet a térségben

A földi élet létrejöttében és megtartásában döntő szerepe van a Föld légkörét alkotó gázelegynek, a levegőnek. Alapelem benne az oxigén, aminek hiánya az élettel összeegyeztethetetlen. Az élőlényekre nézve a levegő szennyezettsége jelentős veszélyt jelent, mert a légvétel folyamatos. Az emberi egészség vonatkozása : a szennyeződés elleni védekezés gyengíti a szervezetet, és betegséget idézhet elő, illetve a már meglévőt súlyosbítja. A légkör nehezen alkalmazkodik a többletszennyezésekhez. A szennyezés forrásai természetes és antropogén eredet lehet, és az utóbbi a jelentősebb. Bár napjainkra a levegő jelentős terheléstől szabadult meg, azonban nem szennyeződésmentes. A szennyezőanyagok a légkörben igen gyorsan terjednek, ezért nagy távolságra eljutnak. A légkörből való kikerülésük egyik módja természetes úton felszínre történő kiülepedés. Csapadékmentes időszakban száraz kihullás / fall-out / játszódik le, az aeroszol részecskék azonban turbulens diffúzió és gravitációs ülepedés következtében is kerülhetnek. A nyomgázok / SO_2 , NH_3 , NO_2 / száraz kihullását a turbulens diffúzió, a felszínen lejátszódó adszorpciós és abszorpciós folyamatok szabályozzák. Nedves kihullást / rain-out, wash-out / a csapadékképződés és -lehullás eredményezi.

A szennyezőanyagok egészségre való veszélyességét a környezetre gyakorolt hatás erőssége alapján kategorizálják : mérsékelt-, különösen-, és fokozottan veszélyes. A levegővédelem feladata a tiszta, egészséges levegő biztosítása.

GARBOLC településen nincsenek ipari üzemek, a mezőgazdasági vállalkozások a meghatározók. A közüzemek kiépültek : elektromosáram, gáz-, víz-, telefon- és optikaikábel rendszer egyaránt fellelhető. A lakások fűtése részben gázüzemű, meghatározó azonban a hagyományos rendszerű fatüzelés. A gépkocsival rendelkező háztartások száma közepes. A terület zsákfalú, mentes az átmenőforgalomtól.

Az országos légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelölése alapján a település a 10. számú zónacsoportba tartozik, amely az alábbi paraméterekkel jellemezhető :

paraméter	kategória
kén-dioxid	F
nitrogén-dioxid	F
szén-monoxid	F
szálló por PM10	E

A széljárás É-ÉK-i irányú, az átlagos szélsősebesség 2.5-3 m/s közötti. Ez a projekt szempontjából kedvező, mert a szél a belterületről fúj a kerékpárút irányába, és a szomszédos Méhtelek lakóterületét sem érinti.

Ezek alapján a terület környezetében a levegő minőségét alapjaiban negatívan befolyásoló kibocsátások nincsenek : a levegőminőség elfogadhatónak minősíthető, sőt jobb az országos átlagnál.

1.2. A tevékenység hatása a levegőminőségre

A légszennyezőanyagokra vonatkozó határértékek a 14/2001. / II. 14. / KÖM-EüM-FVM együttes rendelet alapján a következő :

megnevezés	CAS szám	veszélyesség	határérték $\mu\text{g}/\text{m}^3$		
			60 perc	24 óra	év
kén-dioxid	7446-09-5	III.	250	125	50
nitrogén-dioxid	10102-44-0	II.	100	85	40
nitrogén-oxidok	10102-44-0	II.	200	150	100
szén-monoxid	630-08-00	II.	10000	5000	3000
szálló por TSPM		III.	200	100	50
üledő por		IV.	0	120 t/km ²	16 g/m ²

A terhelhetőség a határérték és a háttérterhelés különbsége. A háttérszennyezettség mértékeként a Nyíregyháza város területén található automata immissziós mérőállomás 2016. évben mért adatait használjuk. A mérőállomás nagyvárosi és közlekedési jellegű, a vizsgált terület viszonyítási alapjaként elfogadható.

me : $\mu\text{g}/\text{m}^3$

légszennyező anyagok	határérték	háttérterhelés	terhelhetőség
szállópor PM10	50	28	22
szén-monoxid	10 000	668	9 332
nitrogén-oxidok	200	45.2	154.8
kén-dioxid	250	3.1	246.9

1.2.1. Kiépítés

Az útépítés a talajmunkák egyik speciális válfaja. A talajbolygatás során felszabaduló légszennyező anyagok jellemzően diffúz módon terhelik a környezetet. A hatás azonban csak a kivitelezési időszakára korlátozódik, a tartós vagy maradandó kockázat jelentéktelen.

A levegőbe kerülő üledő por által okozott szennyezés számszerűsíthető. Az adott talaj agyag fizikai féleségű, és feltételezve, hogy a legkisebb porszemcsék mérete kb. 80 μm , a gravitációs térben a szemcsék kiülepedési sebessége a Stokes-formula szerint számítható :

$$v = \frac{1}{18 \cdot \eta_1} \cdot (\rho_p - \rho_1) \cdot d^2 \cdot g, \text{ ahol}$$

η_1 – a levegő dinamikai viszkozitása / $17,2 \times 10^{-6}$ Pas /,

ρ_1 – a levegő sűrűsége / $1,29 \text{ kg}/\text{m}^3$ /,

ρ_p – a por sűrűsége / $1500 \text{ kg}/\text{m}^3$ /,

d - a porszemcse átmérője / 8×10^{-5} /,

g – a nehézségi gyorsulás / $9,81 \text{ m}/\text{s}^2$ /.

v - üledési sebesség / $0,3 \text{ m}/\text{s}$ /.

A munkagépek működésekor a max. 3.5 m magasra felvert por kiülepedési ideje :

$$t = \frac{s}{v} = \frac{3,5}{0,3} = 11,66 \text{ s}$$

A területen erősen szeles időben, 25 km/h szélsébségnél a felvert por által megtett út :

$$s = \frac{v}{3,6} \cdot t = \frac{25}{3,6} \cdot 11,66 = 81 \text{ m}$$

Erős szélben száraz időszakban max. 81 m távolságra szállítható el a felvert por. A nagyobb méretű szemcsék szállítási távolsága rövidebb, mert gyorsabb az ülepedési sebesség.

A kerékpárút nyomvonalán az építési munka során jelentkező poremisszió max. hatása :
 $81 \text{ m} < 150/410 \text{ m}$

- határsáv legközelebb 150 m-re fekszik,
- a legközelebbi lakóépület pedig 410 m-re található.

Porterheléssel tehát nem kell számolni sem a lakóterületek vonatkozásában / Garbolc és Méhtelek /, és a külföldi országok / Románia és Ukrajna / vonatkozásában sem.

Az útépitési technológia a pályatest stabilizálása érdekében kötelezően előírja az altalaj tömörítését. A száraz talaj nem tömöríthető, ezért a munkafelületen biztosítani kell 50-60 l/m² locsolóvíz kijuttatását, ami egyben a pormentesítést is szolgálja.

A locsolás miatt a porhatás a közvetlen munkakörnyezetben is elviselhető méretű.

A kiépítés végző járművek és erőgépek által kibocsátott légszennyezők tömegárama a motorok teljesítményétől függ. Az útépitést végző dózer, úthenger és a szállítójárművek általi kibocsátás a légszennyező paraméterek / szállópor, szén-monoxid, nitrogén-oxidok és kén-dioxid / vonatkozásában az egyes útszakaszok kiépítési ideje miatt nem fogja elérni a fenti táblázatban jelzett terhelhetőséget.

1.2.2. Üzemelés

A kerékpárút üzembe állítását követően nem kell számítani levegőterhelésre, mert a kerékpárnak nincs légszennyezőanyag-kibocsátása

- a kerékpár mozgásenergiáját az emberi erő adja, ami közvetlen erőátvitel,
- nem képződik légszennyezőanyag.

Hatás a levegőre :

Kiépítés - zavaró.

Üzemelés - semleges.

A kivitelezés során a hatásterület a nyomvonal mentén 81 m-es sáv.

2. Talaj

A tervezett kerékpárút környezetében a jellemző genetikai talajtípus az agyag alapkőzeten létrejött nem karbonátos humuszos öntés / 392 / és öntés réti / 395 / talajok. Az öntés talajtípusnál a biológiai tevékenységet az időszakonként megismétlődő áradások visszamaradó üledéke gátolja. A szelvényben nincs szintekre tagolódás, az egyes rétegek közötti különbségek a hozott üledék tulajdonságaitól és nem a talajképző folyamatok hatásaitól függenek. A hidromorf bélyegek jól felismerhetők - rozsdafoltok, vasszeplők = márványozottság -, mert a lerakódást követően továbbra is víz hatása alatt állnak. A főtípus jellemző folyamatai a humuszosodás, a hordalékborítás és a redukció. Humuszos öntéstalaj ott képződik, ahol az ártér hosszabb ideje mentesült az előöntéstől, és a növényi maradványok bomlásán keresztül lehetőség nyílik a szervesanyag felhalmozására, tehát a humuszosodás maradandó jellegű. Vízgazdálkodásuk és tápanyagellátásuk közepes. Nedves években túlvizesedhetnek, száraz években viszont kiegyenlített terméseket adnak.

A. Helyszíni szemle

A nyomvonalon a talaj mechanikai összetétele AGYAG-AGYAGOS VÁLYOG, melynek bizonyítékai :

1. golyót lehet formálni belőle és jól sodorható,
2. a leiszapolható-rész tartalom 50-60 % közötti,
3. a fizikai agyag mennyisége 40-50 % közötti,
4. az 5 órás kapilláris vízemelés kb. 165-185 mm/ó.

A kijelölt kerékpárút nyomvonalának művelési ága az ingatlan-nyilvántartásban lévő bejegyzés szerint kivett, töltés. A térségben a felszín nagy kiterjedésben közel sík, makro- és mikromélyedéssel szabdalt, a töltésláb–korona–töltésláb alkotta nyomvonal műveleg alakított térszíni kiemelkedés. A töltés talajanyaga a közvetlenül szomszédos kivett, anyagnyerőként bejegyzett parcellákról származik, amik azóta fákkal-cserjékkel erősen benőtt mélyedések.

2.1. Útépités

A kerékpárút a töltéskoronán fog megépülni, és 255 cm szélességben 40 cm-re mélyül bele abba. A töltés gypsintű növényzettel sűrűn benőtt, magaskórósok nincsenek.

A mezőgazdaságilag hasznosított területeken a talaj humusztartalmától függően a termőréteget differenciáltan szükséges eltávolítani, és törvényi előírásra menteni kell a humuszos réteget. A töltés talajanyaga humusznak nem tekinthető, a kitermelésre kerülő réteget azonban meg kell őrizni, mert a rekultiváció során az visszakerül az útpadkára és a töltéslábra.

A talajanyag mérlege a következőként alakul :

töltésszakasz	hossz fm	szélesség m	vastagság m	vagyon m ³
I-II.	1400	2.55	0.40	560
III-IV.	1700	2.55	0.40	680
összesen	3100			1240

A letermelés során a talaj és a növényzet / fűfélék és pillangósok / erősen keveredik. Kedvező nedvességállapotban a felszínre vékony rétegben elterítve rövid időn belül megindul a sarjadás, és max. egy éven belül az eredetihez hasonló növényfedettség jöhet létre.

2.2. Üzemelés

A kerékpárút nyomvonalának sávján megszűnik a természetes talajfelszín. Aszfalt kopóréteg burkolatot kap, és azon futnak majd a kerékpárok. A továbbiakban a járművek nem érintkeznek közvetlenül a talajjal.

Hatás a talajra :

Kiépítés - zavaró, bár az építési terület művelés alóli kivettként van nyilvántartva.

Üzemelés - semleges, a kerékpárnak nincs közvetlen érintkezése a talajjal.

A kivitelezés során a hatásterület a nyomvonal mentén a porszennyezés miatt 81 m-es szélességű sáv.

3. Víz

A vízvédelem kiterjed a felszíni- és felszín alatti vizekre, azok készleteire, minőségére és mennyiségére, a felszíni vizek medrére és partjára és a víztartó képződményekre is.

3.1. Felszíni víz

A Szatmári sík hazánk egyik folyóvizekkel bőven ellátott területe, a térség fő folyói a Túr és a Szamos. Garbolc területét a Túr közvetlen érinti. A Túr összetett folyórendszer : egyrészt az Öreg-Túr, másrészt a Túr belvízlevezető csatorna. A köznapi nyelvben számtalan elnevezése ismert : Túr, Túr folyó, Kis-Túr, Öreg-Túr, Túr-belvíz főcsatorna, Alsó-Öreg-Túr, Felső-Öreg-Túr, stb. Az Élő-Túr a Felső-Tisza egyik baloldali mellékfolyója, az ukrán-román-magyar hármashatárnál Garbolc térségében lép hazánkba. Nagy eséssel való beérkezés miatt erősen kavicsos a hordaléka, majd Kishódos-Tisztaberek térségében változik homokossá. Heves folyású, az áradások sebesen követik egymást. Vízugyjújtójából 944 km² a határon kívülre, 317 km² - 25 % - azonban Magyarországra területére esik. A Túrnak a szabályozás előtt nagyon sűrű kanyarulatai voltak, és az áradások idején hatalmas területek kerültek víz alá. A nagyvizek időpontja a tél vége és a kora nyár, a kisvizeké pedig az ősz és a tél. A szabályozás során levágott mederszakaszok holtágakká váltak, amelyeknek nagy része napjainkra kiszáradt, mert nem jut elegendő vízpótláshoz. Az eredeti folyómeder Sonkád község térségében a Kis Bukónál kapcsolódik a mesterségesen alakított Túr-főcsatornához / Kende-csatorna /, és éri el a Nagy Bukói zsilipen át befogadóját a Tiszát. A Túr ma funkciójában már nem folyó, hanem 62 km hosszú belvízelvezető főcsatorna. Legfontosabb környezeti pozitívuma, hogy vize tiszta, ami azért lehetséges, mert a román területől igen tisztán lép be Magyarországra és hazánkban is iparmentes, természeti területen halad. Mérések igazolják, hogy a Túr felső szakasza Európa legtisztább folyója. A víz sekély, ideális vízi túrázásra, a hajózható Öreg-Túr festői környezetben kanyarog, mindkét partját sűrű növényzet, fák-bokrok borítják.

Garbolc községet a Túr többszörösen is érinti : területén lép be Romániából a Túr folyó és a Felső-Öreg-Túr is.

Az épülő kerékpárút és a folyó kapcsolata közvetlen lesz : a medret kísérő bal oldali töltéskoronán kerékpárút van, és a 27+700 fkm-pont körül lesz az újnak az indulópontja.

Garbolc külterületén további felszíni vízfolyások is fellelhetők : a NY-i határszélén a Sár-Éger-csatorna és mellékágai függőlegesen, illetve a Szigetháti-csatorna vízszintesen tagolja a teret.

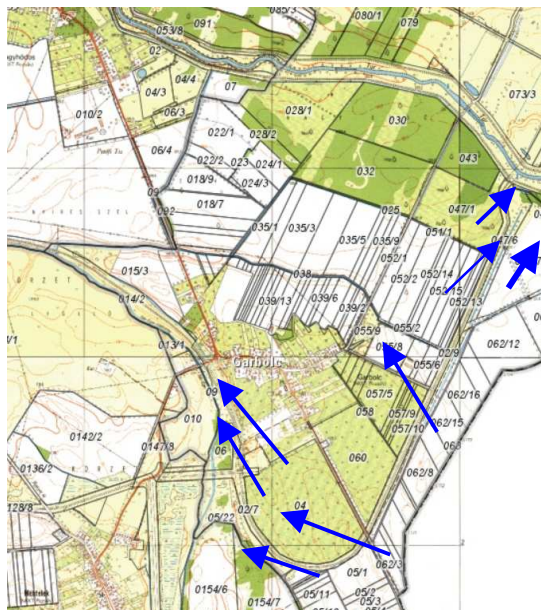

A híd a hármashatárponti obeliszkhez vezet

3.2. Talajvíz

A talajvíz megjelenési szintje függ a csapadék-, hőmérséklet- és a nyomásviszonyoktól. Hazánkban a talajvízszint legmagasabb állását a beszivágó hó és a tavaszi bőséges csapadék hatására áprilisban, legalacsonyabb szintjét a nyári erős párolgást követően októberben éri el, és az átlagos éves ingadozás 1 m körüli.

A kerékpárút a töltéskoronán épül, ami 3.0-3.5 m-es terepszintkiemelkedés a környezetből. A talajvíz szintje az alatt fut, tehát megjelenésével az építést nem akadályozza.

A térségben a talajvíz feltételezett áramlása iránya figyelembe véve a felszínalakulatokat, a Túr folyó és a Sár-Éger-csatorna medrében kialakuló vízáramlás szívóhatását az alábbiak szerint alakul.

A tervezett kerékpárút statikailag méretezett alapot kap, ami a talajban min. 0.50 m-ig terjed, a munkálati mélység így nem fog összeérni a talajvízzel.

3.3. Csapadékvíz

Csapadéknak tekinthető a légkörből bármilyen formában kicsapódó és a felszínre hulló víz. A sokéves csapadékatlag Garbolc település vonatkozásában 610 mm, a hótakarós napok száma 45, a hóréteg 22 cm vastagságú. A víz mennyisége és időbeli eloszlása alapvetően meghatározza a térség vízgazdálkodását. A felszínre hulló víz jelentős befolyást gyakorol a felszíni- és felszín alatti vízkészletekre. A beszivárgás - infiltráció - a talajfelületre jutott víz egy részének a hőmérsékleti, domborzati és talajszerkezeti adottságoktól függő lefelé irányuló mozgása a föld kérgében a nehézségi erő hatására, amíg át nem eresztő képződmény feletti vízzel telített réteget nem ér el. A sebesség jellemzi a talajok vízbefogadó képességét, a kerékpárút nyomvonala mentén a agyag fiziai féleségű, aminek vízgazdálkodási jellemzői az alábbiak :

IV. –V. számú vízgazdálkodási kategória

- közepes víznyelésű és vízvezető képességű, nagy-erősenközepes vízraktározó képességű, jó-erősen víztartó talaj,
- a hasznosítható víz /DV/ mennyisége nagy,
- szántóföldi vízkapacitása nagy /Vksz/,
- vízáteresztő képessége a felső művelt rétegben közepes, és a mélyebb rétegekben is.

Extrém nagyintenzitás esetén a talaj nem képes a lehullás ütemében elnyelni a vizet, és akár belvizet okozhat. A belvíz levezetését szolgálják a térségben kialakított árkok és csatornák, Garbolc település határában a rendszer kellő mértékben kiépült.

A kerékpárút a töltéskoronán fut. A rákerülő csapadéktól való mentesítés érdekében jobboldali eséssel kerül megépítésre, így a ráhulló csapadékvíz a rézsúlábon elszikkad, vagy nagyobb mennyiség esetén elvezetésre kerül.

Összegzés :

Építés - semleges.

Üzemelés - semleges.

A tevékenységnek a felszíni- és a felszínalatti vizek szempontjából sincs vízvédelmi hatásterülete.

4. Zaj- és rezgésvédelem

Az építésre kerülő kerékpárút nyílt téren húzódik. A zaj terjedését nyílt térben az alábbi tényezők befolyásolják : levegő-, meteorológiai-, talaj- és hangárnyékoló hatás.

4.1. Építés

Zajvédelmi szempontból a lakott területek közelében folyó munkálatok a meghatározóak : földkitermelés, be- és kiszállítás és aszfaltozás. A zajjal járó műveletek nagy része nem egyszerre folyik majd a nyomvonalon, a szakaszolással csökken a zajkibocsátás.

Az építési munkálat tervezett időpontja 2021-2022. tavaszi-nyári negyedév, összefüggően max. 15-20 munkanapot vesz igénybe.

Az építés kivitelezési tevékenységből származó zajterhelési határértékek az adott zajtól védendő területeken a következő :

zajtól védendő terület	határérték (LTH) az LAM megítélési szintre (dB)* ha az építési munka időtartama 1 hónap vagy kevesebb	
	nappal (6–22 óra)	éjjel (22–6 óra)
gazdasági terület	70	55

A munkálat csak nappali időszakban fog történni, a megítélési időszak 6-22 óra közötti

$$L_{TH} = L_{KH} + L_N$$

Az adott esetben $L_N = 0 \text{ dB / A}$ / tekinthető

A használt építési eszközök és gépek jellemzői :

szakterület	feladat	zajforrás	L_W dB	üzemidő óra
térburkolatok építése	markolás, rakodás	markoló 1	95	4
	szállítás	tgk 2	95	4
	aszfaltozás	aszfaltgép 1	97	4
	hengerezés	úthenger 1	93	4

A zajforrások okozta zajszennyezést helyhez kötött pontforrásból származónak kell tekinteni.

$$L_{Wössz} = 10 \lg 1/T \left(\sum t_i * 10^{0.1 * L_{Wi}} \right)$$

$$L_{Wössz} = 10 \lg 1/8 \left(\sum 4 * 10^{9.5} + 4 * 10^{9.5} + 4 * 10^{9.3} + 4 * 10^{9.7} \right)$$

- $L_{Wössz}$ a berendezések által lesugárzott hangteljesítményszint, db (A),
- L_{Wi} eredő zajkibocsátás a berendezések, zajesemények hangteljesítménye alapján.

- T a megítélési idő / $T = 8$ óra /,
- t_i az i -edik zajforrás működési ideje,
- L_{Wi} az egyes gépjárművek hangteljesítmény szintje.

$$L_{Wössz} = 98 \text{ dB.}$$

A legközelebb eső lakóházak homlokzata a kerékpár nyomvonalától 20 m távolságra esik. Az A-hangnyomásszint számítása

$$L_{AM} = L_{Wössz} + 10 \lg (D) - 20 \lg (r) - 11 + K_R - K_E \text{ dB (A)}$$

- $L_{Wössz}$ a berendezések által lesugárzott hangteljesítményszint, db (A),
- D irányítási tényező, féltérbe sugárzás esetén $D = 2$,
- a vizsgálati pont távolsága m,
- K_R a hangvisszaverődés miatti korrekció, $K_R = 3$ dB,
- K_E hangárnyékolási tényező, az adott esetben $K_E = 0$.

$$65 = 98 + 10 \lg (2) - 20 \lg (r) - 11 + 3 - 0$$

$$r = 27$$

A kerékpárút határvonalától 27 m távolságra teljesül a határérték. Lakóépületre és a határsávra tehát nincs zajterhelés. Zajcsökkentésre nincs szükség.

4.1. Üzemelés

A kerékpárhasználatnak nincs zajkibocsátása, az üzemelés során többlet zaj nem képződik.

Összegzés :

Építés - zavaró

Üzemelés - semleges.

A kerékpárút megépítése max. 15 munkanap időtartamban van tervezve, és ekkor a munkazaj határa a vizsgált terület határvonalától 27 m-ig terjed.

5. Élővilág, botanika-zoológia

5.1. Védettségi helyzet

Az intenzív gazdasági fejlődés a környezeti erőforrások fokozott mértékű használatával jár, aminek következtében a természetes állapotú élőhelyek töredékére csökkentek, és ezzel a bennük élő fajok diverzitása és egyedszáma is kedvezőtlenül változott. A természet a jövő záloga, és nemcsak forrás, hanem a jövő generáció öröksége is. Az Európai Unió által létrehozott Natura 2000 hálózat célja az volt, hogy megőrizzük a biológiai sokféleséget, az egyedek és fajok hatékony védelme csak az élőhelyekkel együtt, tehát komplex ökológiai rendszerben történhet. Ugyanakkor a Natura 2000 hálózat az alábbiakkal jelentős mértékben hozzájárul a vidék fenntartható fejlődéséhez is

- alternatív jövedelemszerzési lehetőségek teremtése,
- a munkaerő foglalkoztatásának növelése,
- nő a vidék turisztikai vonzereje,
- biotermékek kerülnek kereskedelmi forgalomba,

- az agrár-környezetvédelmi intézkedések segítségével természetkímélő tevékenység folyik.

Egy terület Natura 2000 hálózat részévé történő kijelölése nem jelenti az emberi tevékenységek teljes körű korlátozását, ha azok környezetvédelmi szempontból fenntarthatók, tehát nem veszélyeztetik a területen található élőhelyek egységét és a fajvédelmi célkitűzéseket.

A kerékpárút építési munkaterületének egyes részfelületeit érinti a Natura 2000-es program.

Az általános célkitűzés : a területen található, és a kijelölés alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a lehatárolás alapjául szolgáló természeti állapot és a kedvező természetvédelmi állapottal összhangban lévő gazdálkodás feltételei biztosítva legyenek.

5.1.1. Szatmár-Beregi Különleges Madárvédelmi Terület (HUHN10001)

A terület azonosítója : HUHN 10001,

Típusa : különleges madárvédelmi terület,

Kiterjedése : 52 755 ha.

Specifikus célok és végrehajtandó intézkedések : a szatmár-beregi gyertyános- tölgyesek, ártéri és láperdők, az üde kaszáló-, mocsár- és láprétek, a vízfolyások, holtmedrek, tőzegmohalápok, bokorfüzesek és mocsarak, a fasorok és cserjések, valamint a hagyományos tájhasználat eredményeként fennmaradt fás legelők jelenlegi klimatikus és állatföldrajzi viszonyaira jellemző, a természetvédelmi szempontból kiemelt madárfajainak védelme.

- a természetközeli erdőgazdálkodási módok előtérbe helyezése,
- a fahasználat időbeli és térbeli korlátozása az erdőben fészkelő fajok védelmére,
- a táplálkozása szempontjából értékes füves élőhelyek megőrzése,
- a kaszálás időbeli korlátozása a földön fészkelő madárfajok érdekében,
- a búvó-, táplálkozó- és szaporodóhelyként szolgáló bokrokat meg kell őrizni,
- a gémfélék és vízimadarak védelme miatt a lápok, mocsarakat, vízállásokat meg kell őrizni,
- a településen fészkelő fehér gólya fenntartása érdekében az áramszolgáltató cégekkel összefogva növelni kell a fészkelési biztonságot.
- a vonuló madárfajok védelmére a vadászatot térben és időben korlátozni kell,
- a vizeken és a vízközei helyeken fészkelő madarak állományait szinten kell tartani.

A kijelölés alapjául szolgáló fajok, élőhelyek jelentősége a fajvédelem szempontjából

Az országos állományhoz viszonyított arány :

A : 100% \geq p > 15%,

B : 15% \geq p > 2%,

C : 2% \geq p > 0%,

D : nem jelentős, de előfordul

Fajok

Név	Tudományos név	Állomány nagyság (min-max)				
		állandó	szaporodó / fészkelő	telelő	átvonuló / gyülekező	
Jégmadár	Alcedo atthis	150 - 200 pár				A
Parlagi pityer	Anthus campestris		-			D
Vörös gém	Ardea purpurea	1 - 5 pár				D
Réti fülesbagoly	Asio flammeus	0 - 10 pár				C
Cigányréce	Aythya nyroca	10 - 15 pár				C
Bölgmbika	Botaurus stellaris	30 - 50 pár				B
Uhu	Bubo bubo		1 - 2 pár			B
Lappantyú	Caprimulgus europaeus		-			D

Név	Tudományos név	Állománynagyság (min-max)				
		állandó	szaporodó / fészkelő	telelő	átvonuló / gyülekező	
fattyúszerkő	<i>Chlidonias hybrida</i>	30 - 40 pár				C
Fehér gólya	<i>Ciconia ciconia</i>	100 - 150 pár				C
Fekete gólya	<i>Ciconia nigra</i>	20 - 25 pár				B
Barna rétihéja	<i>Circus aeruginosus</i>	100 - 150 pár				B
Kékes rétihéja	<i>Circus cyaneus</i>			50 - 100 egyed		B
Hamvas rétihéja	<i>Circus pygargus</i>	3 - 6 pár				B
Szalakóta	<i>Coracias garrulus</i>	0 - 2 pár				D
Haris	<i>Crex crex</i>	30 - 300 pár				A
Közép fakopáncs	<i>Dendrocopos medius</i>		100 - 200 pár			B
Balkáni fakopáncs	<i>Dendrocopos syriacus</i>		100 - 500 pár			B
Fekete harkály	<i>Dryocopus martius</i>		80 - 100 pár			C
Kerecsensólyom	<i>Falco cherrug</i>	0 - 1 pár				D
Örvös légykapó	<i>Ficedula albicollis</i>	-				D
Rétisas	<i>Haliaeetus albicilla</i>			2 - 5 egyed		C
Rétisas	<i>Haliaeetus albicilla</i>	0 - 1 pár				C
Törpegém	<i>Ixobrychus minutus</i>	30 - 50 pár				C
Tövisszúró gébics	<i>Lanius collurio</i>	500 - 1000 pár				C
Kis őrgébics	<i>Lanius minor</i>	60 - 80 pár				B
Erdei pacsirta	<i>Lullula arborea</i>	0 - 5 pár				D
Barna kánya	<i>Milvus migrans</i>	1 - 2 pár				C
Bakcsó	<i>Nycticorax nycticorax</i>	60 - 70 pár				B

Név	Tudományos név	Állománynagyság (min-max)				
		állandó	szaporodó / fészkelő	telelő	átvonuló / gyülekező	
Darázsölyv	<i>Pernis apivorus</i>	10 - 20 pár				C
Hamvas küllő	<i>Picus canus</i>		30 - 40 pár			C
Kis vízicsibe	<i>Porzana parva</i>	-				D
Pettyes vízicsibe	<i>Porzana porzana</i>	-				D
Kis csér	<i>Sterna albifrons</i>				-	D
Küszvágó csér	<i>Sterna hirundo</i>	-				D
Karvalyposzáta	<i>Sylvia nisoria</i>	600 - 800 pár				C

A munkálati területek közül érintett parcellák :

- GARBOLC 068/5 hrsz.

A területtel szomszédosak közül érintettek :

- GARBOLC 047/1 hrsz.
- GARBOLC 05/1,14-16,18-22 hrsz.

A jelölő madárfajok :

- haris (*Crex crex*) :

A madár a guvatfélék családjába tartozik, Élőhelye teljes Európa az É-részek kivételével és hasonló sávban a K-Szibériáig terjedő terület, itt költ és Afrika D-i részén telel át. Rigó méretű, kb 30 cm-es, a szárnyfesztávolság ennek másfélszerese. Színe barna-szürke-fekete, háta pikkelyes hatású, a fiatalok sötét árnyalatúak. Lába sárga, csőre rövid, erős. Április végén érkezik meg az afrikai telelőterületről. Alkonyattól hajnalig hangos reszelő hanggal jelöli ki terri-tóriumát A költési időszak május-június közötti, fészket talajmélyedésekbe fűszálakból készít, amibe 7-12 zöldes-vöröses alapszínű pettyes tojást rak. A költés 14–18 nap, csak a tojó kotlik. A csibék fészekhagyók, önálló életet 5 hét után kezdenek, de később érik el röpképességüket.

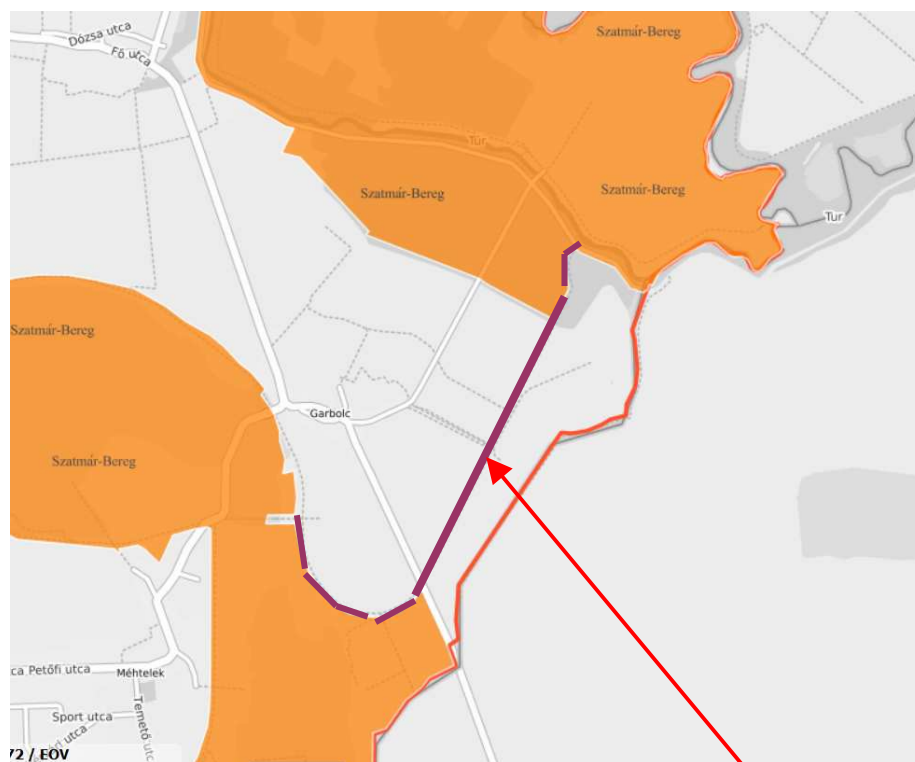
FOKOZOTTAN VÉDETT, az egyedek pénzben kifejezett értéke : 500 000 Ft.

A haris 2016-ban az év madara volt.

- Fekete gólya / *Ciconia nigra* /

A madár a gólyafélék családjába tartozik. NY-Európában kevésbé, de kelet felé É-Kínáig elterjedt, sík- és hegyvidéken egyaránt előfordul. Elsősorban a vizes élőhelyek közelében elterülő erdőket kedveli. Fontos a háborítatlan környezet, a legkisebb zavarásra elhagyja fészket. Testfelépítése megegyezik a fehér gólyáéval, kb 1 m-es, szárnyfesztávolsága ennek több, mint másfélszerese. A tollazat színe matt fekete fényes csillogással, csak a nyitott szárny alsó fele fehér. A tenyészérett madárnak a csőre és lába piros, a fiókáké szürkészöld. Gallyakból álló fészket a lombkorona alsó részére kihajló ágra rakja, ritkán épít újat. A fészkealj 3-5 tojás, a szülők felváltva kotlanak, a költési idő 30-35 nap. A hím eleséget hord, a tojó a kikelt fiókákra is vigyáz, majd később felváltva hordják nekik a táplálékot. A fiókák két hónap után hagyják el a fészket és kezdenek önállóan táplálkozni. A sekély vízben kutatnak élelem után, elfogyasztják a kisebb gerinceseket is. Mezőgazdasági területre ritkán merészkednek. Augusztuban a gémekek csapatosan vonulnak D-e, majd márciusban érkeznek vissza.

FOKOZOTTAN VÉDETT, az egyedek pénzben kifejezett értéke : 500 000 Ft.

nyomvonal

További fontos madárfajok :

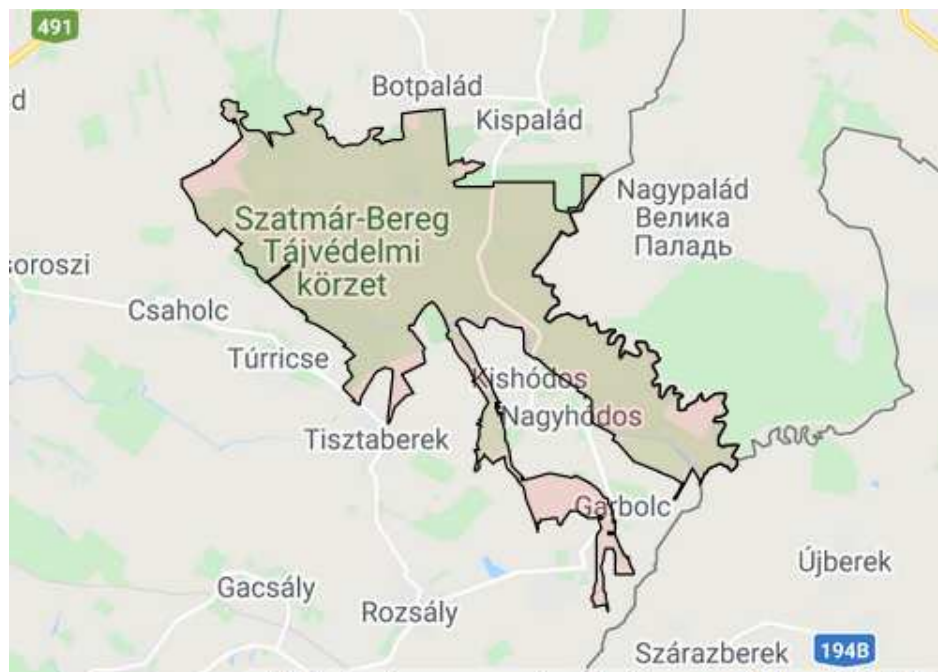
- Fehér gólya / *Ciconia ciconia* /,
- Darázsölyv / *Pernis apivorus* /,
- Barna rétihéja / *Circus aeruginosus* /,
- Hamvas rétihéja / *Circus pygargus* /,
- Uhu / *Bubo bubo* /,
- Réti fülesbagoly / *Asio flammeus* /,
- Jégmadár / *Alcedo atthis* /,
- Hamvas küllő / *Picus canus* /,
- Erdei pacsirta / *Lullula arborea* /,
- Karvalyposzáta / *Sylvia nisoria* /,
- Tövisszűrő gébics / *Lanius collurio* /,
- Kis őrgébics / *Lanius minor* /.

5.1.2. Csaholc – Garbolc Különleges Természetmegőrzési Terület / HUHN20054 /

A terület kódja : HUHN20054

Típusa : különleges természetmegőrzési terület

Kiterjedése : 4 054.45 ha

A tervezett természetvédelmi célállapot : arra kell törekedni, hogy a jelölő értékek mellett a terület egyéb természetes élőhelyei / pl. üde és nedves cserjések, folyóvizek, állóvizek / kiterjedésének, karakterének, egységes táji megjelenésének, természetes biológiai sokféleségének fennmaradása is biztosítható legyen, különös tekintettel az ott előforduló, jelentős értéket képviselő védett fajok igényeire.

Kijelölés alapjául szolgáló fajok, élőhelyek

A terület jelentősége a fajvédelem szempontjából, az országos állományhoz viszonyított arány

A : $100\% \geq p > 15\%$,

B : $15\% \geq p > 2\%$,

C : $2\% \geq p > 0\%$,

D : nem jelentős, de előfordul

Fajok

Név	Tudományos név	Állomány nagyság (min-max)				
		állandó	szaporodó / fészkelő	telelő	átvonuló / gyülekező	
Mocsári teknős	<i>Emys orbicularis</i>		-			C
Vöröshasú unka	<i>Bombina bombina</i>		-			C
Vágó csík	<i>Cobitis taenia</i>		-			C
Réti csík	<i>Misgurnus fossilis</i>		-			C
Leánykancér	<i>Rutilus pigus</i>		-			C
Halványfoltú küllő	<i>Gobio albipinnatus</i>		-			C
Nagy szarvasbogár	<i>Lucanus cervus</i>		-			D
Nagy hörcsincér	<i>Cerambyx cerdo</i>		1000 - 5000			C
Erdei szitakötő	<i>Ophiogomphus</i>		-			D

Név	Tudományos név	Állománynagyság (min-max)				
		állandó	szaporodó / fészkelő	telelő	átvonuló / gyülekező	
	<i>cecilia</i>					
Nagy tűzlepke	<i>Lycaena dispar</i>		3000 - 10000			C
Piros kígyószisz	<i>Hypodryas maturna</i>		5000 - 10000			C
Vérfü- hangyaboglárka	<i>Maculinea teleius</i>		1000 - 2000			C
Sárga gyapjasszövő	<i>Eriogaster catax</i>		-			C
Nagy szikibagoly	<i>Gortyna borelii</i> <i>lunata</i>		500 - 1000			C
Lápi szitakötő	<i>Leucorrhinia</i> <i>pectoralis</i>		-			D
Közönséges vidra	<i>Lutra lutra</i>		5 - 20			C
Szivárványos ökle	<i>Rhodeus sericeus</i> <i>amarus</i>		-			C
Vöröslábú hegyisáska	<i>Odontopodisma</i> <i>rubripes</i>		-			C
Apró fillérsiga	<i>Anisus vorticulus</i>		-			D
Balin	<i>Aspius aspius</i>		-			D
Štys-tarsza	<i>Isophya stysi</i>		-			D
Tompa folyamkagyló	<i>Unio crassus</i>		-			D

- Nagy hőscincér / *Cerambyx cerdo* /,

A nagy hőscincér a rovarok osztályának / Insecta / a bogarak / Coleoptera / rendjébe, és ezen belül a mindenevő bogarak / Polyphaga / alrendjébe és a cincérfélék / Cerambycidae / családjába tartozó faj. 2.5-5.5 cm hosszú, fekete bogár. Lárváit a cincérek, a fakéreg alatt élnek, később a tölgyek élő törzsébe is mélyen berágják magukat. Szaproxilofágok, az idős, magányos tölgyeket kedvelik - a kocsányos- és kocsánytalanokat egyaránt -. A fa elpusztult részéről a kéreg leválik és láthatóvá válnak a lárvák járatai. 3-4 év után a 10 cm hosszú lárvák a járat végében bebábozódnak és a bogár még ősszel kibújik, de csak a következő év májusában rajzik, szürkületkor repülve keresik párjukat. A nagy hőscincér eredetileg egész Európában honos volt, napjainkra Közép-Európa nagy részén kipusztult, de rendszeresen előfordul még Kelet- és Délkelet-Európában. Hazánk középhegységi tölgyeseiben még gyakori, és az Alföldön fás legelőkön is fellelhető. A bogarak alkonyatkor és éjszaka aktívak. A tölgyek kifolyó nedveit szívogatják, az egészséges fákat rendszerint elkerülik.

Magyarországon védett, eszmei értéke 50 000 Ft.

- Sárga gyapjasszövő / *Eriogaster catax* /

A szövőlepke Európai faunaelem. Ivari dimorfizmus jellemzi : a hímek max. 3 cm nagyságúak, a nőstények ennél nagyobbak, az előbbiek narancssárgák, az utóbbiak rozsdavörösek erősen szőrös a potrohuk. Az elülső szárnyakon fehér folt virít. A hím rövid ideig szeptember-október fordulóján a szürkületi órákban rajzik, keresi fel a

kevésbé mozgó nőstényeket. A hernyók a kökényvirágzás idején kelnek. Fiatal lárvakorban hernyófészekben élnek, majd szétválnak és tápnövényt váltanak. Élőhelyeik erdőszegélyek, meleg, déli kitettségű domb- és hegyoldalak cserjései, becserjésedő rétjei és legelői.

Az IUCN Vörös Listáján szerepel.

Magyarországon védett, természetvédelmi értéke 50.000 Ft.

- Lápi szitakötő / *Leucorrhinia pectoralis* /

A laposhasú acsák családjába tartozik. Testhossza 35-45 mm, szárnyfesztávolsága annak másfélszerese. Homloka fehér, szemei barnák, a hátsó szárny tövében kis fekete folt van és a szárnyjegye fekete. A potroha fekete alapszínű, amin felül szelvényenként sárga-barna foltos. A lárvá 20 mm körüli, világosbarna, potrohán párosan tüskék találhatók. Lárvája két évig síkvidéki, gazdag növényzetű, sekély tavakban, lápokban, holtágakban él. Nappal aktív, ezért könnyen a halak zsákmánya lesz. Az imágók kora nyáron repülnek, a hímek védik territóriumukat. A párzás a levegőben kezdődik, utána a nőstény rögtön utána lerakja a petéket, amelyekből hat hét múlva kelnek ki a lárvák. Magyarországon szórványosan az egész országban fellelhető.

Védett, eszmei értéke 100 000 Ft.

- nagy tűzlepke / *Lycaena dispar* /

Nagysága 18-24 mm. A ♂ felül tűzvörös, a ♀ vörös fekete foltokkal. A hátulsó szárny fonáka kéesszürke. A legszárazabb vidékek kivételével az ország egész területén előfordul, nedves élőhelyeken pedig általános. Évente az időjárási viszonyoktól függően 2-3 nemzedéke repül : április-május, július-augusztus és szeptember-november hónapokban. A hernyó a nagylevelű lósóska-félék / *Rumex*, *Acetosa* és *Acetosella* / fajokon táplálkozik. A növények kozmopoliták. A lósóskafélék a területen általánosan megtalálhatók, tehát a nagy tűzlepke jellemző faj.

- Nagy szarvasbogár / *Lucanus cervus* /,

A nagy szarvasbogár közismert európai rovarfaj, élőhelyei az európai tölgyesek, amiknek száma napjainkra fogyatkozik, a rovarnak szűkül az élettere. Nevüket a hímek agancsra emlékeztető rágójáról kapták, aminek szerepe a párzást megelőző vetélkedésben van. Termetes bogár és szembetűnő az ivari kétalakúsága, a hímek jóval nagyobbak a nőstényeknél. Testtájaik is kissé különböznek : a hím feje széles peremes, és az első lába vékony hosszú, a nőstény lába pedig fogazott, ásásra alkalmas. Az alapszínük a sötétbarna, a rágók vörösbarnák és a szárnyfedők gesztenyebarnák.

Xilofág állat, a kifejlett egyed a tölgyfák nedveit szívogatja, bár nem létfontosságú, hogy továbbra is táplálkozzon. A lárvák is a tölgyet rágják, főként korhadt állapotban. A május-június fordulóján megjelenő imágók nappal inaktívak, bár táplálkozhatnak, meleg esténként bizonytalan repülőmozgással keresnek párt. A peték lerakása után a szülők elpusztulnak. A korhadó fatörzs tápanyagokban igen szegény, ezért a pajorok 5 éven keresztül fejlődnek. Ellenségeik a töviszúró gébics és a kisragadozók : a nyuszt, a nyest és a hermelin valamint a nagy pele.

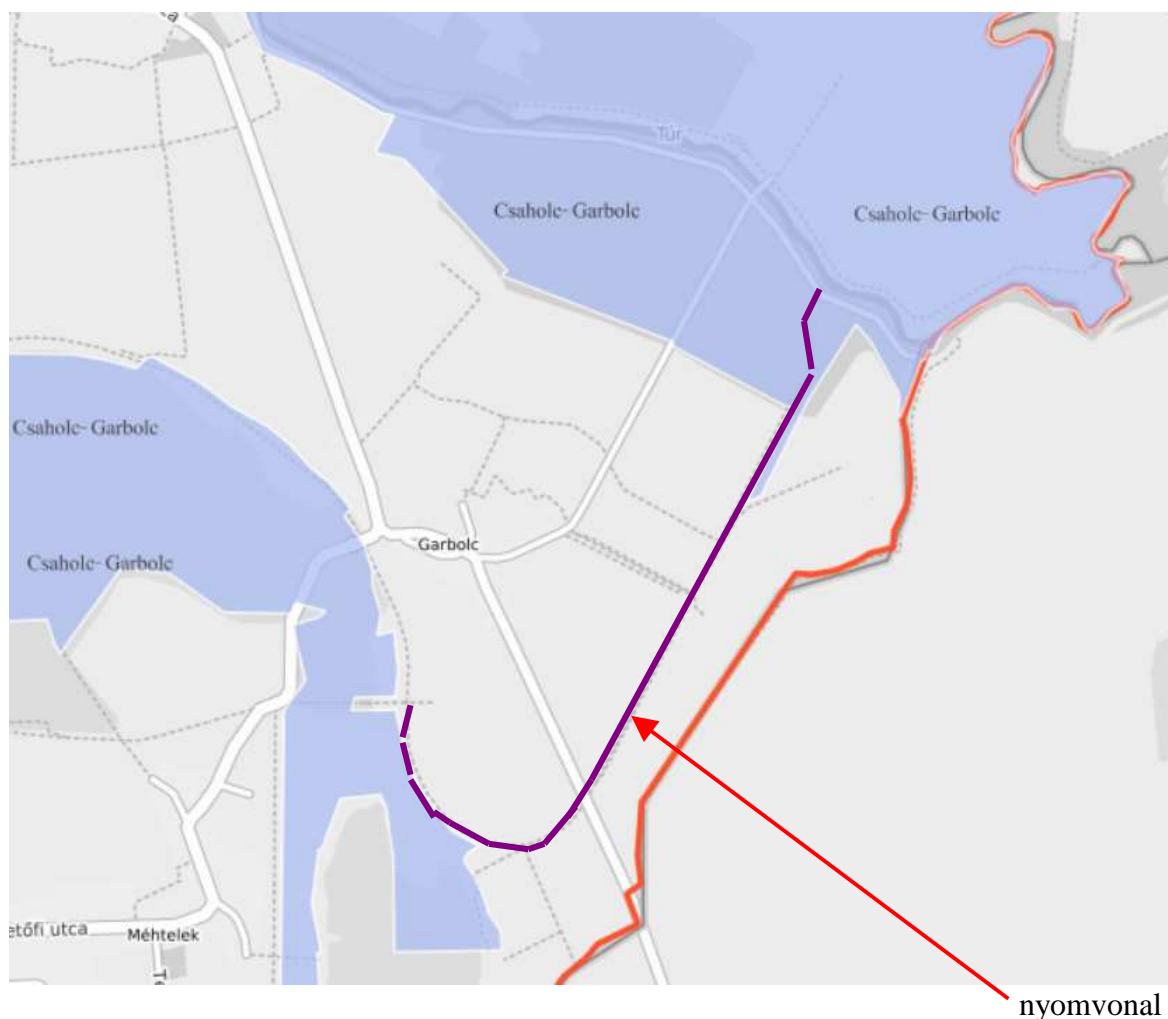
A nagy szarvasbogár 2017-ben Magyarországon az év rovara volt. Védett, eszmei értéke 10 000 Ft.

A munkálati területek közül érintett parcellák :

- GARBOLC 068/5 hrsz.
- GAROLC 02/9 hrsz.

A területtel szomszédosak közül érintettek :

- GARBOLC 047/6 hrsz.

Élőhelytípusok

Élőhely kódja	Élőhely neve	Kiterjedés (ha)	Borítás (%)
6410	kékperjés láprétek	3.52	
6440	ártéri mocsárrétek	1331	5
6510	üde magas fűvű kaszálórétek	66	25
6520	veres csenkeszes rétek és sovány gyepek	186.5	
91E0	éger- és kőrisligetek, puhafás ligeterdők, láperdők	40.21	2
91F0	keményfás ligeterdők	251.7	10
91G0	pannon gyertyános-tölgyesek	210.5	8

A munkaterület Natura élőhelykódja :

6510 „Üde magas fűvű kaszálórétek ”

Lowland hay meadows (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*)

A domb- és hegyvidéki völgyek és magas árterek, lankás oldalak, platók üde vagy tavasszal nedves, tápanyagban gazdag humuszos talajú, magas szálfűvek dominanciájával jellemezhető réttársulás. Az Alföldnek csak a csapadékos peremrészein fordul elő. A magas fűvű rétek zárt, üde erdők helyén keletkeztek. A famentesítés nem mindig volt teljeskörű, ezt mutatják a fáslegelők. Extenzív kezelés mellett a gypállomány fajgazdag és hosszú élettartalmú. Csapadékos vegetációban nő a fűtömeg mennyisége, ezért

évente legalább egyszer kaszálni kell. Ha a területet nem hasznosítják, megindul a becserjésedés-beerdősülés. Elsőként a zavarást jól toleráló siskanádtippan és a tarackbúbúza jelenik meg, majd az élőhely beszűkülése miatt a kistermetű fajok kiszorulnak és erősödik a nitrofil magaskórósok aránya / csalán /. Cserje lehet a kökény vagy a galagonya, de erdei fajok is, mogoró vagy veresgyűrű som. A gyorsan nöövő, nagy árnyékot adó fajok / gyertyán, hárs, juhar / gyorsabban törnek előre. Az élőhely leromlását okozza a túlzott géphasználat miatt kialakuló talajtömörödés, de ehhez hasonló hatása van a túllegeltetésnek is. A legyengült növényállomány kedvez az özönnövények betelepülésének.

5.1.3. Szatmár-Bereg Natúrpark

Jellemző paraméterek :

- a kihirdetés éve : 2010.
- területe : 103 802 ha,
- érintett település db száma : 63, és tagja GARBOLC község is,
- Képviselő neve : Szabolcs-Szatmár-Beregi Természetvédelmi Alapítvány
- címe : 4921 Kisar, Árpád 26.
- mottó : Természetesen Szatmár-Bereg,
- a megalapítás célja : együttműködés létrehozása a térség fenntartható használaton alapuló sokirányú fejlesztésének.

A Szatmár-Beregi Natúrpark az ország keleti sarkán a Beregi- és a Szatmári-sík természetföldrajzi tájegységeket fogja össze, amit a Tisza, a Szamos, a Kraszna és a Túr folyók alakítottak. A terület magába foglalja a Szatmár-Beregi Tájvédelmi Körzetet is. A XVIII. században még mocsaras erdőségek borították a folyómedrekkel szabdalta tájat. A Tisza szabályozásával és a gazdálkodási mód átalakulásával megnövekedett a gyepek és a szántók aránya. Intenzívvé válik a termesztés, bár a térségben napjainkban még mindig jelentős az állattartás és a gyümölcsstermesztés, és az erdősültség is jelentős.

A Szatmár-Beregi Natúrpark vállalásai :

- a természetvédelmi értékek megóvását prioritásként kezeli,
- a páratlanul gazdag kulturális értékeket és hagyományokat megőrzi,
- a környezetvédelmi problémák megoldására koncentrálna,
- a fenntartható mezőgazdálkodás érdekeit, a lakosság megélhetését szem előtt tartja,
- az „öko” turizmus rendszerét, valamint az oktatási-tudatformálási-információs programokat szervezi és kialakítja.

5.2. Növényzet

5.2.1. A jelenlegi állapot

Garbolc község külterületének D-i térfelén mezőgazdasági környezetben kerékpárút építést tervezik. A nyomvonal az 1970-es árvízét követő időszakban megépült árvízvédelmi töltés koronájára kerül 3100 fm hosszban. A töltés a falu belterületét 410-1200 m távolságban kíséri. Az indulópont a K-i oldalon a Túr folyó töltésén korábban megépült aszfaltozott útszakaszhoz kapcsolódik, a végpont pedig a NY-i oldalon a Sár-Éger-csatorna közelében lesz a keresztező töltésponton. A munkálattal érintett parcellák mindegyike művelés alól kivett, a szomszédok pedig vegyes művelési ágúak, így szántó, erdő, gyümölcsös, és kivett út és anyaggödör.

A kerékpárút kezdőpontja 0+000 km és végpontja 3+100 km

A projekt által érintett árvízvédelmi töltés jelentős talajbolygatással az 1970-es évek közepén épült állami megrendelésre a vízügyi Igazgatóság szakmai felügyelete mellett, hogy ne ismétlődhessen meg újra a Szamos folyó által okozott tragikus árvíz-katasztrófa. A terület ma is állami tulajdon, és alsórendű árvízvédelmi védvonalként funkcionál. Országos szinten a veszélyeztetett térségekben, így Szatmár-Beregben is a töltésfejlesztés üteme felgyorsult, Kormányzati feladat a megfelelő biztonságot megteremtve megóvni az emberéletet, a természeti és az épített értékeket. Ezzel a II. rendű védvonal szerepe lecsökkent, kezelésüket áadták a területileg illetékes településeknek. A vizsgált töltésszakasz így került a garbolci Önkormányzat

irányításába. A nyomvonalon rendszeresen elvégezték-elvégzik a fenntartási munkákat, az önkormányzat pályázat útján jut hozzá a szükséges anyagiakhoz.

A kivett, töltésként jegyzett parcella kb. 35 m szélességű sáv, és középvonalaiban emelkedik magasba az árvízvédelmi töltés, a kerékpárút pedig a töltéskorona középvonalaiba kerül. A nyomvonalat művileg alakították ki jelentős földmunkával az alábbiak szerint :

- a töltésalap felületén a humuszt letermelték és depózták,
- a töltésteget megépítéséhez agyaggyérőhelyről megfelelő minőségű és mennyiségű talajanyagot szállítottak be. Anyaggyérőhelyként a D-ről közvetlen szomszédos parcellát használták, a kettő közel azonos felületi kiterjedésű. Az anyaggyérő jelentősen ki lett mélyítve, jelenleg erősen fás-cserjés, alkalmilag vizes élőhelyként funkcionál.
- a töltéslábon és a -koronán max. 25 cm-es rétegvastagságban felülterítették a deponált humuszt.
- a növényzettel való betelepítés természetes úton történt a környezetből bekerülő magvakkal, gyöktörzsekkel, stb. A réteg kialakulása akár három-négy év alatt is megtörténhet, azonban a tipikus fajkészlet felépülése évtizedes folyamat. A termésmennyiség növelése érdekében tilos műtrágyázni, mert a nitrófitonok előre törésével csökken a fajdiverzitás, de erőteljes a gyomosodás.

A töltéskorona a környező felszín-alakulatokhoz igazodva 3.0-4.0 m térszíni magasságban fut és közel 3.0 m szélességű. A rézsú 1 : 1 léptékű, így a töltésalap kb. 10 m szélességű.

Gyepnemű növényzettel fedett, magaskórósok nincsenek / < 3 % /, és nem is cserjésedik. A növedéket nem kaszálással hasznosítják, hanem rendszeresen juhokkal legeltetik.

A töltés karbantartott, jó állagú roskadástól, suvadástól mentes és kistrágyaszálók sem települtek be. A felvételezési késői vegetációs időpont ellenére a növényzet harsányzöld, talajszintű, a fedettség max. 90 %-os. Az elszórt kis mennyiségű száraz szálak kaszálék a közelmúltban elvégzett tisztítókaszálásra utal. Az egyszíjúk uralkodnak, a pillangósok kis arányban, laza csoportokban lelhetők fel. Cserjék nincsenek, csak elszórtan néhány sérült magaskórós növényi szár van : a kasza sebezte meg, vagy a juhok rágták. A mechanikailag sérült talajfelületre ruderalis gyomok települnek. A fellelhető növényösszetétel alapján a szén / nyers és/vagy szárított / takarmányértéke csak a juhok számára megfelelő.

A jelen növényállomány közepes fokú túllegeltetésre utal.

A töltés gépjárműforgalom előtt elzárt terület, a koronán néhol azonban a növényzet foltosan utal az ilyen irányú alkalmi használatára.

5.2.2. Élőhely-osztályozás

A vizsgált területen célirányosan helyszínbemjárást végeztünk. A munkában segítségünkre van a térségben szerzett több évtizedes helyismeretünk és tapasztalatunk. A besorolás az Á-NÉR 2011. kategória-rendszer szerint történik.

Munkaterület

Á-NÉR kategória : D-34 Mocsárrétek

Mesotrophic wet meadows

A vegetációs időszak jelentős részében üde-nedves / tavasszal gyakran vízállásos, de nyárra kiszáradó /, nem tűzegesedő talajok szikes fajokban szegény magas fűvű rétjei. Leginkább az uralkodó fűfajokról ismerhető fel: fehér tippán (*Agrostis stolonifera*), réti ecsetpázsit / *Alopecurus pratensis*), gyepes sédbúza (*Deschampsia caespitosa*), nádképű és réti csekesz (*Festuca arundinacea*, *F. pratensis*), réti és sovány perje (*Poa pratensis*, *P. trivialis*), pántlikafű (*Phalaris arundinacea*), bár ezek egy része más élőhelyeken is gyakori lehet. Mellettük mindig jelentős mennyiségben fordulnak elő réti kétszikű fajok is, pl. réti és kúszó boglárka (*Ranunculus acris*, *R. repens*), réti kakukk-szegfű (*Lychnis flos-cuculi*), őszi vérfű (*Sanguisorba officinalis*), réti kakukktorma (*Cardamine pratensis*), fekete nadálytő (*Symphytum officinale*), mocsári tisztesfű (*Stachys palustris*), mocsári galaj (*Galium palustre*), közönséges lizinka (*Lysimachia vulgaris*). Az ide tartozó állományok rögzítendő minimális mérete 100 m². Az idegenhonos (többnyire inváziós) fajok maximális aránya (amennyiben egyébként az élőhely egyértelműen azonosítható) 50%.

A terület növénytani leírását a fentiekben megtettük.

Az árvízvédelmi töltés kiépítése óta eltelt hosszú idő alatt a növényzet a természetközeli gyepek állományához közelít, bár igen fajszegény, aminek oka a juhokkal való rendszeres legeltetés következtében nehezített újrasarjadás :

- álkapcsukkal a talajszintig lerágják a növényeket,
- hegyes körmükkel taposva tömörítik a talajt.

Fajlista :

<i>Tudományos név</i>	<i>Magyar név</i>
takarmánynövények	
<i>Poa pratensis</i>	réti perje
<i>Alopecurus pratensis</i> ,	réti ecsetpázsit
<i>Dactylis glomerata</i>	csomós ebír
<i>Bromus erectus</i>	sudár rozsok
<i>Arrhenatherum elatius</i>	franciaperje
<i>Lolium perenne</i>	angolperje
<i>Festuca sp.</i>	csenkesz
<i>Elymus repens</i>	tarackbúza
<i>Trifolium repens</i>	fehérhere
magaskórósok	
<i>Cirsium sp.</i>	aszat
<i>Verbascum sp.</i>	ökörfarkkóró
gyomnövények	
<i>Veronica sp.</i>	veronika
<i>Viola tricolor</i>	Háromszínű árvácska
<i>Stellaria media</i>	tyúkhúr
<i>Taraxacum officinale</i>	Pongyola pitypang
<i>Ambrosia artemisiifolia</i>	parlagfű

A szomszédos területek

Á-NÉR kategória : U7 – Homok-, agyag-, tőzeg- és kavicsbányák, digó- és kubikgödrök, mesterséges löszfalak

Sand, gravel, clay and peat mines, artificial loess cliffs

Általában növényzet nélküli vagy gyér növényzettel borított, anyagkitermelésből származó gödrök, falak és spontán regenerálódó, vázталajú felületek : homok-, agyagtőzeg és kavicsbányák, digó- és kubikgödrök, mesterséges löszfalak. A nagyobb regenerálódó vagy már természetközeli növényzettel fedett részek lehatárolandók, és az adott élőhelykategóriába sorolandók. A kategória magában foglalhat kisebb-nagyobb, általában időszakos vízállásokat. Nem tartoznak ide a regenerálódó löszfalak, felhagyott bányák és anyaggödrök, valamint a felhagyott rizsparcellák élőhelyileg már azonosítható területei. Természetessége 1-es, ritkán 2-es, ha ettől jobb, akkor már többnyire besorolható valamely féltermészetes élőhely-kategóriába.

A töltés melletti anyagnyerőhely az eltelt időben fákkal-cserjékkel betelepült. A térszíni mélyedésben alkalmilag víz pang, életteret biztosítva a vízkedvelő növényeknek és állatoknak.

ÁNÉR-kategória : T1 – Egyéves, intenzív szántóföldi kultúrák

Annual intensive arable fields

Tavaszi vagy őszi vetésű egyéves nagyüzemi kultúrák vagy learatott helyük, rendszeresen szántott területek. T6-tól nem a táblaméret, hanem a művelés különíti el / fokozott műtrágya-használat, vegyszerezés, gépesítés, az apróparcellás területeken nincsenek köztes mezsgyék és legfeljebb egy-két gyomfaj dominál /. Szükség esetén alegységekre bontható : T1a – kalászosok / pl. búza, rozs, zab /, T1b – kapások / pl. kukorica, napraforgó /, T1c – egyéb egyéves, intenzív szántóföldi kultúrák. Az extenzív művelésű egyéves szántóföldi kultúrák a T6-ba sorolandók. Természetessége általában 1-es, de a ritka, védendő gyomfajokkal bíró állományokat kettesnek tekintjük.

A területek szántóföldi hasznosítása napjainkra nagymértékben beszűkült : kukorica, őszi kalászos és napraforgó.

Á-NÉR-kategória : T7 – Intenzív szőlők, gyümölcsösök és bogyós ültetvények

Intensive vineyards and orchards

Meghatározóan gépi talajművelésre, növényápolásra / kártevők elleni védekezés, részben metszés, szüret / tervezett és kivitelezett sík- és dombvidéki szőlő vagy gyümölcsültetvények. Homogén megjelenésű és művelésű területek, a parcellák közötti művelőutakkal. Természetessége 1-es.

Egyes tulajdonosok a régi tsz-kert faállományát megújítva művelnek gyümölcsöst, a -nem az alma.

Á-NÉR kategória : U8 – Folyóvizek

Water streams

Állandó, egyirányú mozgással rendelkező természetes és mesterséges felszíni vizek / folyók, patakok, csatornák /. Nem tartoznak ide a vízi és vízparti közösségekkel benőtt területek és a meder természetes ruderális növényzete. Szükség esetén alegységekre bontható : U8a – folyók, folyamok, U8b – síkvidéki patakok, erek, U8c – hegy- és dombvidéki patakok, erek, U8m – mesterséges vízfolyások, csatornák, csatornásított egykori természetes vízfolyások. Természetessége 1-5 között változhat.

Az érintett vízfolyás a Túr.

A nyomvonal szomszédságában fellelhető erdők, munkálatok nem érintik

Elsődleges rendeltetés szerint :

- faanyagtermelő : a faanyagtermelést szolgáló erdő /gazdasági rendeltetés /.

Természetesség :

- természetszerű : a bolygatatlan erdők természetes összetételét, szerkezetét és dinamikáját mutató erdők.

- származék : a természetes erdő társulásalkotó őshonos fafajaiból álló, de a természetes társulás egyes fafajait, illetve a természetes szerkezet elemeinek nagy részét nélkülözi. Mag vagy sarj eredetű, az idegenhonos és az erdészeti tájidegen fajok elegyaránya 20-50% közötti.

Az erdők meghatározó jellemzői :

erdőtag	7C	18A	14A
hrsz.	Garbolc 047/1	Garbolc 05/22	Garbolc 06a
méret ha	5.57	3.19	2.59
tulajdonforma	magán	állami	magán
elsődleges rendeltetés	faanyagtermelő	faanyagtermelő	faanyagtermelő
Natura 2000	igen	igen	igen
faállom.típusa	hazai nyáras, kocsányos tölgyes	mézgás-égeres	elegyes mézgás égeres
természetesség	szárazékerdő	szárazékerdő	szárazékerdő
rendeltetés	faanyagtermelő	faanyagtermelő	faanyagtermelő

Erdőtag 7C

Erdőtag 18A

Erdőtag 14A

Az erdők élőhelyet biztosítanak Natura 2000 jelölő madárfajoknak, így a hamvas küllőnek, az erdei pacsirtának, stb.

Az erdőtérképet mellékletként csatoljuk.

Következtetés :

A fentiek alapján megállapítható, hogy a munkaterületen és közvetlen környezetében lévő vegyes hasznosítású parcellák mezsgyéjén unikális és fokozottan védett, illetve védett növényfaj nem található.

5.2.3. Á-NÉR térkép

A térképet a mellékletek között csatoljuk.

5.3. Állatok

Herpeto-fauna

A vizsgált területek herpetofaunisztikus jellemzése irodalmi adatok felhasználásával került összeállításra.

A kételtűek életeleme a víz, és a hüllők számára is kedvező a nedvesség. Ezek az állatok a területeken alkalmilag előfordulhatnak és nagyobb valószínűséggel a vizes élőhelyek közelsége miatt.

A töltésanyag kitermelését követően a roncsolt területeken kiépítés nem történt. a csapadékhány miatt a hektikus mélységű meder száraz. Nyílt vízfelület a Túr folyó medre.

KÉTÉLTŰEK - AMPHIBIA			
Magyar név	Tudományos név	Eszmei érték Ft/egyed	Szaporodás
Zöld levelibéka	<i>Hyla arborea</i>	2.000	-
Barna varangy	<i>Bufo bufo</i>	2.000	-

HÜLLŐK – REPTILIA			
Magyar név	Tudományos név	Eszmei érték Ft/egyed	Szaporodás
Fürge gyík	<i>Lacerta agilis</i>	10.000	-
Fali gyík	<i>Podarcis muralis</i>	10.000	-
Zöld gyík	<i>Lacerta viridis</i>	10.000	-
Vízisikló	<i>Natrix natrix</i>	10.000	

Hazánkban minden kételtű és hüllő védett.

Madártani jellemzés

A terület térségében előforduló madárfajok (F=fészkel, V=vonul/telel, T=táplálkozik)

Magyar név	Tudományos név	Érték (Ft)	előfordulás	Bern	Bonn	BD
Fácán	<i>Phasianus colchicus</i>		T			
Karvaly	<i>Accipiter nisus</i>	50.000	T	II.	II.	
Vörös vércse	<i>Falco tinnunculus</i>	50.000	T	II.	II.	
Kis sólyom	<i>Falco columbarius</i>	50.000	V	II.	II.	I.
Parlagi galamb	<i>Columba livia f.</i>		T			

	<i>domestica</i>					
Kék galamb	<i>Columba oenas</i>	50.000	V	III.		II/2.
Örvös galamb	<i>Columba palumbus</i>		F			
Balkáni gerle	<i>Streptopelia decaocto</i>		V			
Vadgerle	<i>Streptopelia turtur</i>	10.000	F	III.		II/2.
Kakukk	<i>Cuculus canorus</i>	10.000	T	III.		
Fehér gólya	<i>Ciconia ciconia</i>	100.000	T	II.		
Sarlósfecské	<i>Apus apus</i>	10.000	T	III.		
Füsti fecské	<i>Hirundo rustica</i>	10.000	T	II.		
Molnárfecské	<i>Delichon urbica</i>	10.000	T	II.		
Sárga billegető	<i>Motacilla flava</i>	10.000	T	II.		
Barázdabillegető	<i>Motacilla alba</i>	10.000	T	II.		
Vörösbegy	<i>Erithacus rubecula</i>	10.000	T	II.	II.	
Szarka	<i>Pica pica</i>		F			
Vetési varjú	<i>Corvus frugilegus</i>	10.000	T			II/2.
Dolmányos varjú	<i>Corvus corone cornix</i>		T			
Seregély	<i>Sturnus vulgaris</i>	1.000	T			II/2.
Házi veréb	<i>Passer domesticus</i>	1.000	T			
Mezei veréb	<i>Passer montanus</i>	10.000	T	III.		
Erdei pinty	<i>Fringilla coelebs</i>	10.000	T	III.		

A madarak a munkaterületet élőhelyként nem választják, táplálkozási céllal azonban alkalmilag többen felkeresik.

Emlősök

EMLŐSÖK - MAMMALIA			
Magyar név	Tudományos név	Eszmei érték Ft/egyed	Szaporodás
<i>Keleti sün</i>	<i>Erinaceus concolor</i>	10.000	-
<i>Erdei cickány</i>	<i>Sorex araneus</i>	2.000	-
Közönséges erdeieger	<i>Apodemus sylvaticus</i>		-
Vörös róka	<i>Vulpes vulpes</i>		-
Borz	<i>Meles meles</i>		-
Menyét	<i>Mustela nivalis</i>		-
Vaddisznó	<i>Sus scrofa</i>		-
Őz	<i>Capreolus capreolus</i>		-

Jelmagyarázat: Természetvédelmi oltalom alatt nem álló faj,

Védett faj,

Fokozottan védett faj.

A madarak és az emlősök a vizsgált parcellákat élőhelyként a későbbiekben sem fogják választani, táplálkozási céllal azonban többen felkeresik. A határvonalakon álló árkok vagy fasorok a zavartalanság és a fellelhető táplálék miatt akár szaporodóhelyként is alkalmas.

5.4. Élőhelyek kezelése

A természetes élőhely jellegzetes földrajzi, élő és élettelen tényezők alapján elhatárolható, természetes állapotában megőrzött vagy természet szerű terület. Hazánkban napjainkra már kevés természetes élőhely létezik. A leggyakoribb veszélyeztető tényezők az alábbiak : túlnépesedés, klímaváltozás, ár- és belvizek kártételei, talaj- és vízszennyezés, természetes szukcesszó, invazív növények betelepülése, fragmentálódás. Ezek hatnak a vizsgált területen is.

A Csaolc-Garbolc (HUHN20055) Kiemelt Jelentőségű Természetmegőrzési Terület érintettsége GARBOLC vonatkozásában :

település	összes terület ha	SZ-BNP érintett ha	%
Garbolc	725	51.52	7.10

A Natura 2000 projekttel érintett munkaterület

- az ingatlanvilvántartásba bejegyzett művelési ág kivett, töltés,
- a használat szerint azonban legelő.

A célállapot eléréséhez rendelt célkitűzések :

- a mocsárrétek, kaszálók arra alkalmas területeinek rendszeres kaszálása vagy legeltetése, kíméletes legeltetési és kaszálási módszerek kidolgozása, kaszátlan területek mozaikos kijelölése. A gyepek állapotát javító legeltetési/kaszálási rendszer fenntartása. Cél a területen mozaikosan található rétek, mocsárrétek, magassásosok mozaikjai fennmaradásának biztosítása, a gyepek teljes becserjésedésének megakadályozása. Kíméletes, kaszátlan mozaikokat és hagyásfákat is meghagyó kaszálás, és a jelölő ízeltlábú fajok érdekeit is figyelembe vevő kaszálási rend bevezetése.
- a sziki kocsordos / nagy szikibagoly élőhelye / gyepeken a lepke érdekeit preferáló kaszálási rend kidolgozása.

A kerékpárút építésével érintett terület a K-2 jelű kezelési egységbe tartozik, kódja : KE. A kezelési egység meghatározása : a Natura 2000 terület kaszálással-legeltetéssel fenntartott gyepterületei. A kezelési egység kiterjedése a teljes területhez képest jelentős. Nagy része országos jelentőségű védett terület, a Szatmár-beregi Tájvédelmi Körzet része, továbbá a Szatmár-Bereg különleges madárvédelmi területnek is része.

Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

- A kezelési egység meghatározó élőhelytípusai (ÁNER 2011 kódok szerint) : mocsárrétek (D34), jellegtelen üde gyepek (OB), jellegtelen száraz-félszáraz gyepek (OC), üde és nedves cserjések (P2a), galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések (P2b), idegenhonos cserje vagy japánkeserűfű-fajok uralta állományok (P2c), veres csenkeszes rétek (E2)
- Érintett közösségi jelentőségű fajok : sárga gyapjasszövő (Eriogaster catax), díszes tarkalepke (Euphydryas maturna), nagy tűzlepke (Lycaena dispar), nagy szikibagoly (Gortyna borelii lunata), vöröshasú unka (Bombina bombina), töviszúró gébics (Lanius collurio), karvalyposzáta (Sylvia nisoria), kis örgébics (Lanius minor)
- Érintett, egyéb kiemelt fajok : -haris (Crex crex), hamvas rétihéja (Circus pygargus), réti fülesbagoly (Asio flammeus), zöld levelibéka (Hyla arborea), barna varangy (Bufo bufo), mezei pacsirta (Alauda arvensis), sordély (Emberiza calandra)

A gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok :

A vadgazdálkodási körzetben az apróvadas területekre fokozott figyelmet kell fordítani és az apróvadas jelleg fenntartására kell törekedni.

Kötelezően betartandó előírások :

Az érintett természetközeli gyepek esetén a kötelezően betartandó előírásoknál a NATURA 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X.18.) Kormányrendelet előírásait szükséges alapul venni.

Védett természeti területek esetében a kötelezően betartandó előírásoknál a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény előírásait is szükséges alapul venni.

Javasolt előírások:

- Legeltetéssel és/vagy kaszálással történő hasznosítás
- Évente az időjárási viszonyoknak és a gyepterület állapotának megfelelő, természetvédelmi-ökológiai és a gazdálkodási szempontokat egyaránt figyelembe vevő kaszálási terv készítése és egyeztetése a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal, valamint az így egyeztetett kaszálási terv végrehajtása.
- A gyepterület kaszálása, szárazítása esetén minimum 10 cm-es fűtarló biztosítása
- Tárcsázás nem megengedett
- Fokozottan védett földön fészkelő madárfaj fészkeinek, fiókáinak megtalálása esetén a betakarítás, illetve a kaszálás felfüggesztése, és haladéktalanul a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság értesítése, akinek a javaslata alapján a talált fészkek körül 0,5-1 hektáros védőterület kialakítása. / haris, hamvas rétihéja és réti fülesbagoly /
- A legeltetési sűrűség egyeztetése a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal.
- Éjszakázó helyek, ideiglenes karámok és jószágállások helyét a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetni szükséges.
- Legeltethető állatfaj : szarvasmarhafélék, juh és lófélék.
- a gyepterület legelészárított terület kialakítása, ami nem haladja meg a parcella 20%-át
- a legelészárított terület kialakítása a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetve.
- a területen trágyadeponia, széna és szalmakazlak nem helyezhetők el.
- a gyepek cserjésedésének megakadályozása, azonban a szórtan jelentkező őshonos cserjék megőrzése.
- a természetes gyepekben az őshonos, méretes fák (30 cm törzsátmérő felett) és a vadgyümölcsök (törzsátmérő megjelölése nélkül) megőrzése.
- a gyepek természetvédelmi szempontú égetéséhez engedély csak a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság hozzájárulása alapján kérhető.

Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

- Javasolt megvizsgálni, hogy a csapoló-drénező árkok megszüntethetők-e, vagy azokon létre lehet-e hozni olyan küszöbököt, amelyek a kisvizes időszakokban elősegítik a felszínközeli víz szintjének megtartását, de tavasszal se okozzanak káros belvízi elöntést. Ez szükséges a jelölő közösségi jelentőségű élőhelyek (6440, 6510) állapotának javításához.

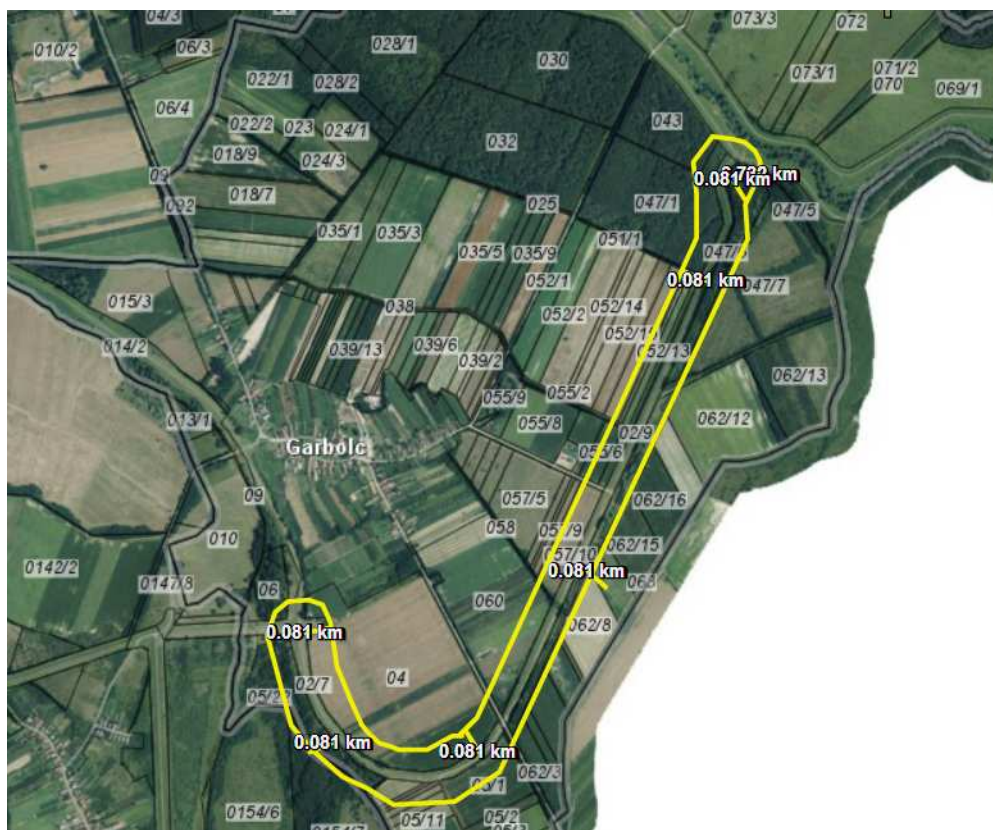
Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok :

A kezelési egység területén található gyeptípusok csak kaszálással-legeltetéssel tarthatók fenn. Klimatikus okok miatt a területen jelentős a spontán cserjésedés-erdősödésre való hajlam, a kezeletlen gyepek néhány év alatt képesek átalakulni. A teljes becserjésedés meggátolása a jelölő gyepi élőhelyek kiterjedésének fennmaradása érdekében szükséges, azonban a ligetes megjelenés fenntartása, a cserjék és fák meghagyása több jelölő gerinctelen állatfaj (sárga gyapjasszövő, díszes tarkalepke miatt szükséges. A sárga gyapjasszövő számára optimális élőhelyeken a cserjék záródása nem haladja meg az 50%-os mértéket, magasságuk pedig az 1,5-2 métert. A cserjésedés visszaszorítására, és a legeltetés mértékének korlátozására a nagy tűzlepke érdekeit figyelembe véve,

különösen a faj lehatárolt élőhelyein van szükség. A kaszálás és a legeltetés előírt korlátozásai a gyepek jó állapotban való fenntartását hivatottak szolgálni. A kaszálással kapcsolatos korlátozások betartása a jelölő nagy szikibagoly állományainak fennmaradása érdekében különösen fontos.

5.5. Élővilágvédelmi hatásterület

A szorosan értelmezett hatásterület több környezeti elem vonatkozásában a kerékpárút nyomvonala. Az építés során azonban az erő- és munkagépek által keltett porszenyezés a számítások szerint a határvonaltól 81 m-re terjed, ezért az élővilágvédelmi hatásterületet is 81 m-ben határozzuk meg.

Összegzés a projekt vonatkozásában az élővilágra gyakorolt hatás szempontjából :

Építés - zavaró

Üzemelés - semleges.

6. Táj és épített környezet

GARBOLC település külterületen a Megbízó kerékpárutat kíván kiépíteni.

A tájrendszer nagyság szerinti osztályozása : a kerékpárút művi kiépítés lesz.

A környezet tájjeleg szerint síkvidéki, -típus szerint

- nem termelő / szántó /,

- mindkét oldalán gyepes növényzetű mezsgyével, ami az élővilág számára kedvező, mert fennmarad a korábbi ökológiai potenciál.

A valaha itt fellelhető ősi-természeti táj a 20. századra jelentősen átalakult, a legfőbb tájformáló tényező az emberi tevékenység volt. A tájalkotó elemek az alábbiak:

1. természeti eredetűek

- a földfelszín: közel sík, makro- és mikromélyedésekkel szabdalt, a domborzat 119.0-122.05 mBf közötti.
- talajviszonyok: a meghatározó genetikai talajtípus az iszap és/vagy agyag alapkőzeten létrejött humuszos öntéstalaj.
- vízviszonyok: állandó természetes vízfolyás a Túr, és nevesített időszakos vízfolyások - csatornák - és árkok is fellelhetők. A medreket művi úton is alakították.
- növényzet: a természeteshez közeli növényzet / lombos erdő / csak mozaikosan lelhető fel, néhány szakaszon közvetlen kapcsolat lesz.

A terület jelenleg kivett, árvízvédelmi töltésként van nyilvántartva, de legelőként művelt. A területrészekben jelentősen nem változik meg a művelési ág, kivett, kerékpárút lesz.

- állatok: a kultúrkörnyezet jelenleg sem, és a későbbiekben sem kedvez az állatok tartós megtelepedésének. Mozgásképességük folytán időszakosan alkalmi táplálkozóhelyként használják a parcellákat és fogják is, a helyszínbejárás során özre utaló vadcsapásokat és pihenő-nyugvó helyeket láttunk. Róka- és borzktorek az árokban sincs. A faszorokban madárfészkeket nem láttunk.

2. mesterséges keletkezésűek

- termesztett növények: a nyomvonal mentén mezőgazdasági művelést folytatnak. A vetésszerkezet országos szinten is erősen beszűkült, szinte monokultúrák jellegű. Az öntözés nincs kiépítve.
- tenyésztett haszonállatok: Gaarbolc település állatlétszáma nagyobb, mint az országos átlag. Magángazdálkodók tartanak fenn közepes méretű juhászatot, és húshasznú állattartást is végeznek. A juhok takarmányozása legeltetésre alapozódik, így a

telephelyen kívül is van állatmozgatás, a szarvasmarha takarmányozása azonban zárt telephelyen monodietikus.

- a kerékpárút idegenforgalmi és rekreációs szolgáltatást segíti.
- települések : Garbolc határölköztség, korlátozott közúti határátkelőhelyet üzemeltetnek. A magyar oldalon 2, Romániában és Ukrajnában 1-1 településsel határos közvetlenül.
- épületek, építmények : Garbolc határában nem volt jellemző a tanyás ingatlan, jellemzően most sincs.
- vonalas létesítmények : a terület megközelítéséhez közforgalmú utakról kell lehet majd áttérni. A kerékpárút egyéb infrastruktúrális kiépítést nem igényel.

Egyedi tájérték a szűk környezetben nem lelhető fel, azonban az általános tájvédelem a természetvédelmi oltalom alatt nem álló területekre is vonatkozik. Az adott területen a kerékpárút megépítése nem ellentétes a településrendezési tervével / TRT /. Védetté való nyilvánítása nincs folyamatban és a későbbiekben sem tervezik.

A táj vizuális értékelése : közepes érzékelési szintű, a térség fő vonzereje a háborítatlan természeti környezet

Összegzés :

A hatásterület max. kijelölt terület határvonaláig terjed, illetve azon belüli.

Védendő felület hiányában a hatás semleges.

7. Hulladékgyaldálkodás

Az ember termelő-fogyasztó tevékenysége folyamán mindig keletkezik hulladék, amelyet az adott műszaki, gazdasági és társadalmi feltételek mellett tulajdonosa sem felhasználni, sem értékesíteni nem tud, illetve nem kíván. A nem megfelelően kezelt, ártalmatlanításra nem került hulladék veszélyezteti a környezet elemeinek tisztaságát, pl. szennyezi a talajt, a talajvizet, a vízfolyásokat, a levegőt, stb. Hatása tájromboló, és települési, egészségügyi és esztétikai szempontból is kedvezőtlen. A nem hasznosított hulladékok elhelyezése értékes földterületeket foglal el, ezért a környezethasználónak kötelessége hulladékának kezeléséről, ártalmatlanítás, vagy hasznosításáról gondoskodni. Az üdülőtelken az üzemeltető törekszik a veszélyhelyzetek elkerülése érdekében a képződő hulladékok minimalizálására.

7.1. Kiépítés

A kerékpárút kiépítése során az alábbi hulladékok termelődnek

- termelési hulladék
- és kommunális jellegű szilárd és folyékony képződik.

7.1.1. Termelési hulladék

A kerékpárút építését szakmai jogosítvánnyal rendelkező kivitelező fogja végezni. A szerződésben rögzítésre kerül, hogy az építési hulladékokat a Megbízottnak a munka átadásának időpontjára legális lerakóba kell szállítania, tehát üzemelésre hulladékmentes terepet köteles átadnia.

A munkát végző gépek jó műszaki állapotban veszik fel a munkát. A helyszínen üzemanyagot nem tankolnak, meghibásodás esetén javításra beszállítják azokat a

telephelyre. Veszélyes hulladékok csak havaria esetén keletkezhetnek a műszaki berendezések meghibásodásával. Az ásványolaj szennyezést homokkal kell felitatni és zárható hordóban gyűjteni. A kezelés módja : átadás engedéllyel rendelkező begyűjtő szervezetnek.

Az építési hulladékok jegyzéke

hulladék megnevezése	HAK kód
aszfalt	-
beton	17 01 01
fa	17 02 01
vas és acél	17 04 05
fémkeverékek	17 04 07
kábelek	17 04 11
föld és kövek	17 05 04
műanyagok	02 01 04

7.1.2. Kommunális hulladékok

A kiépítés során a munkáltató gondoskodik a munkások emberi szükséglete során képződő kommunális hulladékokról

- szilárd : műanyag zsákba gyűjtik és a telephelyre beszállítva átadják a területileg illetékes közüzemi szállítónak.
- folyékony : tekintettel a változó munkaterületre az építési vállalkozó mobil-WC szolgáltatást biztosít. A zárt tartály tisztántartásáról, szükség esetén cseréjéről gondoskodnak.

7.2. Üzemelés

A kerékpáros közlekedés kibocsátásmentes, ezért hulladék nem képződik.

Összegzés :

Építés - zavaró,

Üzemelés - semleges.

A hatásterület a nyomvonal szűk környezete, max. 5 m.

8. A tevékenység éghajlatváltozási összefüggései

Az éghajlat vagy klíma valamely hely vagy földrajzi táj hosszú távra jellemző időjárási viszonyainak összessége, és az adott helyen az időjárási elemek spontán ismétlődése. A Föld éghajlati öveinek kialakulása természeti törvényeken alapul, közvetlenül hatnak rá a kozmikus-, a természetföldrajzi- és a dinamikus tényezők, de a bioszféra részeként az emberi tevékenység is jelentősen befolyásolja.

A légkör sokrétű befolyással bír az iparra, a mezőgazdaságra és a humán szférára.

Nemzetközileg elfogadott, hogy 30-50 éves időszak tekinthető éghajlati alapskálának. Általános tapasztalat, hogy Magyarországon az év során átlagosan január első hetei a leghidegebbek, de egy adott évben bármely téli hónap lehet az. A januári középhőmérséklet és a téli középhőmérséklet évről évre változókonnyan alakul. A nyár

időjárása kiegyenlítettebb, a hőmérséklet változékonysága évről évre általában kisebb, mint a téli hónapoké. Az év legmelegebb időszaka a július vége-augusztus eleje. A léghőmérséklet gyakorlati szempontból fontos jellemzői a maximum és minimum-hőmérsékletek. Magyarországon a napi hőingás évi változása igen jellegzetes, a legkisebb / 4-6°C / a legrövidebb nappalú és legborultabb decemberben észlelhető, míg a hosszú nappalú és csekélyebb felhőzetű nyári hónapokban a minimális ingásnak több mint a kétszerese / 11-13 °C / mérhető. Magyarországon az évi átlagos csapadékmennyiség 500-750 mm, de a tájak között jelentős eltérések vannak. Az éves csapadék-összeg területi eloszlásában kettős hatás tükröződik, egyrészt a domborzat, másrészt pedig a Földközi-tenger hatása érvényesül, de befolyásoló tényező az Atlanti-óceán is. 100 m-es magasságnövekedés kb. 35 mm-nyi évi csapadékhozam növekedést eredményez, a tengerektől való növekvő távolság pedig a csapadékösszeg csökkenésében mutatkozik meg. A legcsapadékosabb az ország délnyugati része, valamint a magasabban fekvő területek, ahol néhány kis foltban a jellemző.

A légkör sokrétű befolyással bír az iparra, a mezőgazdaságra és a humán szférára. A klímaváltozás az éghajlat helyi vagy globális szintű tartós és jelentős mértékű megváltozása, és a változás kiterjed a hőmérsékletre, a csapadékra és a széljárásra.

A nemzeti Éghajlat Változási Stratégia I.1.2 pontjának megállapítása a jövőre vonatkozóan, hogy jelentősen változik majd a csapadék eloszlása. A téli időszakra 15-20 % növekedést, míg a nyári időszakra 10-30 % csökkenést prognosztizálnak. A téli félévben a fagyott talaj miatt egyébként is nagy a lefolyás, és további lefolyással kell számolni, miközben a csapadék elvész a növényzet számára. A gyakorlati életben a klímaváltozás az éghajlat napjainkban végbemenő változásaira utal. A globális felmelegedés a Föld átlaghőmérsékletének emelkedését jelenti : emelkedik a felszíni vizek és a troposzféra hőmérséklete. Az utóbbi évtizedekben a folyamat gyorsabb volt, mint a megelőző néhány évszázadban, és ez várhatóan tovább folytatódik. Az IPCC szaktestülete szerint a fő okozók a 19. század közepe óta a légkörbe juttatott üvegházhatású gázok, mert megnövelik a troposzféra hőmérsékletét. A szakemberek véleménye megoszlik, hogy a felmelegedést milyen mértékben idézik elő természeti hatások, illetve az emberi tevékenység.

A hőmérséklet globális növekedése környezeti változásokhoz, a tengerszint emelkedéséhez, a csapadék mennyiségének és térbeli eloszlásának megváltozásához vezet. Nőtt a kánikulai napok száma, számítani kell egyes természetes vizek kiszáradására és a gleccserek olvadására. Az árvizek, hurrikánok és tájfunok gyakoribbakká és pusztítóbbakká válnak, miközben a fagy és általában a hideg okozta károk jelentősen csökkennek. Megnöhet egyes állat- és növényfajok kipusztulásának a sebessége, másoké megállhat, és új ökológiai fülkék is kialakulnak és benépesednek. Felgyorsul az invazív fajok elterjedése, számos élőhely ökológiai egyensúlya felborulhat. Egyes betegségek könnyebben terjedhetnek, és mutáns változatok is

A napjainkra érzékelhető éghajlatváltozás miatt minden megvalósításra tervezett projekt esetén az alábbi kérdésekre kell választ keresni :

- Milyen mértékben sérülékeny a projekt az éghajlatváltozás következtében fellépő szélsőséges eseményekkel szemben?
- Hogyan tud a projekt hozzájárulni az üvegházhatású és a savasodást kiváltó gázok kibocsátásának csökkentéséhez?
- Támogatja-e az éghajlatváltozáshoz történő alkalmazkodást?

Ellenőrző lista az éghajlatváltozás által befolyásolt projektek azonosítására

1. Fizikai beruházás esetében annak tervezett <i>élettartama</i> , egyéb beruházás esetén a projekt tervezett működése legalább 15 év?	igen/nem
2. A projekt <i>megvalósításának helyszíne</i> , illetve a projekt sikeressége szempontjából releváns egyéb helyszínek az éghajlatváltozásnak kitett helyszínek-e? (ld. 4. rész)	igen/nem
3. A projekt <i>létesítményeket és tevékenységeket</i> negatívan érinti-e a magasabb hőmérséklet és az egyéb éghajlati paraméterek változása (a releváns éghajlati paraméterek felsorolásához ld. a 3.1 - 3.19 kérdésekben jelzett éghajlati jellemzőket)? Az éghajlatváltozás vezethet-e csökkent termelékenységhez, magasabb költségekhez vagy a berendezések meghibásodásához?	igen/nem
4. A víz szerves része-e a projekt működtetésének, illetve szerves része-e a projekt által előállított termékeknek vagy szolgáltatásoknak? Ide tartoznak az árvíz, belvíz, esővízelvezetés, ivóvíz és csatornavíz hálózatok, hűtővíz, stb. és ezekhez kapcsolódó infrastruktúra valamint az ezektől függő termékek és szolgáltatások. Amennyiben a víznek jelentős szerepe van a projekt üzemeltetésében (pl. hűtővíz egy termelési eljárás során), illetve része a terméknek (pl. italok gyártása) vagy a szolgáltatásnak (pl. vízparti turizmus) úgy a projektet befolyásolhatja az éghajlatváltozás.	igen/nem
5. A projekt <i>energiaellátását</i> megzavarhatja-e az időjárás változékonysága vagy az éghajlatváltozás? (pl. vezetékek károsodása extrém időjárási események következtében, víz, biomassza vagy egyéb megújuló energia potenciál változása az éghajlatváltozás következtében, stb.)	igen/nem
6. A projekt által előállított termékek és szolgáltatások árát vagy mennyiségét befolyásolja-e az éghajlatváltozás, illetve azok függnak-e más <i>közbenső termékektől vagy szolgáltatásoktól</i> , amelyek árát vagy mennyiségét befolyásolhatják éghajlati paraméterek vagy időjárási események? (pl. élelmiszer feldolgozás, turizmus, stb.)	igen/nem
7. A projekt <i>szállítási útvonalai</i> különösképpen ki vannak-e téve és érzékenyek-e időjárási eseményekre (pl. viharok, árvizek, tömegmozgások, stb.)?	igen/nem
8. A projekt üzemeltetéséhez szükséges <i>munkaerő</i> különösképpen ki van-e téve hőmérsékleti stressznek vagy szélsőséges időjárási eseményeknek (pl. nem légkondicionált, illetve rosszul szellőző épületekben, vagy kint dolgozik)?	igen/nem
9. A projekt termékei és szolgáltatásai iránti <i>keresletet</i> befolyásolja-e az időjárás vagy éghajlat? (pl. épületek hűtése és fűtése, stb.)	igen/nem

A kerékpárút használata idegenforgalmi és rekreációs célokat szolgál. A éghajlatváltozás növelgeti a használatot, mert növekvő igény mutatkozhat az emberi munkaerő újrateremtésére.

A környezeti elemekben a kerékpárút használata által okozott változások

KEDVEZŐ

- levegő

kismértékben csökkenhet a személygépkocsi forgalom, és ezáltal potenciálisan csökkenhet a légszennyezőanyagok kibocsátása.

- zaj- és rezgés

A csökkenő személygépjárműforgalom csökkenő zaj- és rezgés kibocsátással jár.

- élővilág

a kerékpáros helyzetváltoztatás alapja az emberi erő, tehát csökkenhet az élővilág zavarása.

KEDVEZŐTLEN

- talaj

A kerékpárút megépítése a nyomvonalon jelentős talajbolygatással, használat során azonban semlegessé válik.

9. A tevékenység megszüntetése

9.1. Felhagyás

A nemzetközi és hazai tapasztalatok alapján a napjainkban az aszfaltozott utak min. 20 évig működőképesek. Az élettartam kitolása

- az évi rendszerességgel végzett szakszerű kisjavításokkal,
- és a 3-5 évente tervezett felújító jellegű nagyjavításokkal

érhető el.

Feltételezhető, hogy a kerékpárutat üzemeltető Önkormányzat mindezeket betartja. Amennyiben megépül az út, megszüntetése a közeljövőben sem műszaki, sem gazdasági okokból nem feltételezhető.

9.2. Havarია - különleges események

A havaria átmeneti üzemzavar, amelynél valamely működő rendszer meghibásodása teljes vagy részleges működésképtelenséget eredményez. A kerékpárúton olyan mértékű természeti csapás vagy emberi mulasztásból történő rongálás nem feltételezhető, hogy működésképtelenné váljon.

10. Országhatáron túli hatások

GARBOLC település külföldi országokkal – Románia és Ukrajna - határos megyében fekszik, az építési terület azonban azt közvetlenül nem érinti, a legközelebbi határpont 150 m. A fentiekben megállapításra került, hogy a tevékenység végzése során határon áttérjedő környezeti hatások bekövetkezésének nincs lehetősége.

11. Összefoglalás és javaslatok

11.1. Összefoglalás

GARBOLC község Önkormányzata közigazgatási területén kerékpárutat tervez megépíteni rekreációs céllal 3100 fm hosszban. A nyomvonal kezelésükben lévő

árvízvédelmi töltéskoronára kerül. A nyomvonal induló szakasza Natura 2000 érintettségű, illetve a kísérő szomszédos parcellák közül is néhány hasonlóan terhelt

- különleges madárvédelmi terület,
- különleges természetmegőrzési terület.

A létesítmény a környezeti hatás vonatkozásában két élesen elkülönülő fázisra bontható, a kiépítésre és az üzemelésre.

A kerékpárút megépítése a környezeti elemekre kis mértékben gyakorol zavaró hatást, ami közvetlenül jelentkezik az alábbi környezeti elemekben: talaj, levegő és élővilág, valamint a zaj-rezgés és a hulladék. Felszíni vizet közvetlenül nem érinti a területet, bár a Túr folyó bal oldali töltéskoronájába csatlakozik, a talajvíz pedig mélyen fekszik, ezért a víz csak közvetett hatásviselő.

A hatásterületek:

- levegő - a nyomvonal mentén 81 m-es sáv.
- talaj - a kiporzás miatt az előzővel megegyező.
- zaj - a vizsgált terület határvonalától 27 m-ig terjed.
- élővilág - azt a legnagyobb kiterjesztésű levegővédelmi hatásterülethez igazítottuk, így 81 m.
- hulladék - a nyomvonal szűk környezete, max. 5 m.

A területen rekultivációt követően megszűnik a zavaró hatás.

Környezetvédelmi szempontból a kerékpározás nem veszélyes tevékenység, mert veszélyes anyag nem kerül felhasználásra és veszélyes hulladék sem képződik, ezért az üzemelés már nem lesz terhelő a környezetre.

11.2. Javaslat

A monitoring a környezet megváltozásának nyomon követése rendszeres megfigyelő- és mérőhálózat alkalmazásával. Feltétel az alapállapotú „érintetlen” helyzet ismerete, amihez a későbbi változások viszonyíthatók.

Környezetvédelmi szempontból a kerékpározás nem veszélyes tevékenység. Az építés során sincs egyetlen környezeti elem vonatkozásában sem jelentős károsanyag-kibocsátás, ezért nem kell monitoringot kiépíteni és működtetni.

Nyíregyháza-Sóstóhegy 2020. november 19.

Nyíri Sándor
környezetvédelmi szakértő

Leviczkyné Dobi Mária
talajtani és környezetvédelmi szakértő
telefon : 30/63-75-826

Agromechanika
Mezőgazdasági Szolgáltató és Kereskedelmi Kkt.
4481 Nyíregyháza-Sóstóhegy, Aranykálász sor 20.
Cégjegyzékszám: Cg.: 15-08-010304
Telefon: (42) 475-228 ; Fax: (42) 596-862
Adószám: 29438727-2-15

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Mérnöki Kamara

Telefon: (42) 504-268 Fax: (42) 504-268
Cím: Nyíregyháza 4400 Kálvin tér 14. I. emelet
Honlap: mmk.hu/megyei-kamarak/szabolcs

Ügyszám: 12/2/15/2014
Ügyintéző neve: Váradi Tamás

Kelt: 2014. március 20.
i. k. t. 52. 58-4/2014

Tárgy: Víz- és földtani közeg védelem tevékenység engedélyezése

HATÁROZAT

Név: **Leviczkyné Dobi Mária**
Lakcím: **4481 Nyíregyháza Aranykalász sor 4.**
Végzettségek:
okl. agrármérnök Oklevél szám: **58/1977** Oklevél kelte: **1977/06/22**
Kamarai nyilvántartási szám: **15-0684**

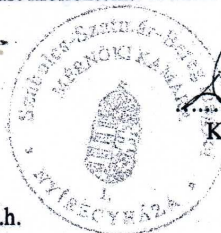
számára az alábbi tevékenység folytatását engedélyezem, ezzel egyidejűleg a jogosultságot a Magyar Mérnöki Kamara által vezetett névjegyzékbe bejegyzem:

SZKV-1.3.
Víz- és földtani közeg védelem

Az engedély határozatlan ideig érvényes.

A határozatot a tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény 42. §-ában és a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízgazdálkodási és tájvédelmi szakértői tevékenységről szóló 297/2009.(XII.21.) kormányrendeletben biztosított hatáskörömben hoztam.

A határozat a kérelemnek helyt adott, ezért a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 72. § (4) bekezdése alapján az indokolást és a jogorvoslatról szóló tájékoztatást mellőztem.

Kondorné Dr. Kán Elvira
Kondorné Dr. Kán Elvira
titkár

p.h.

Kapják:
1. Leviczkné Dobi Mária
2. Irattár

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Mérnöki Kamara

Telefon: (42) 504-268 Fax: (42) 504-268

Cím: Nyíregyháza 4400 Kálvin tér 14. I. emelet

Honlap: mmk.hu/megyei-kamarak/szabolcs

Ügyszám: 11/2/15/2014

Ügyintéző neve: Váradi Tamás

Kelt: 2014. március 20.

ikl. n. 58-5/2014

Tárgy: Levegőtisztaság-védelem szakértő tevékenység engedélyezése

HATÁROZAT

Név: Leviczkyne Dobi Mária

Lakcím: 4481 Nyíregyháza Aranykalász sor 4.

Végzettségek:

okl. agrármérnök Oklevél szám: 58/1977 Oklevél kelte: 1977/06/22

Kamarai nyilvántartási szám: 15-0684

számára az alábbi tevékenység folytatását engedélyezem, ezzel egyidejűleg a jogosultságot a Magyar Mérnöki Kamara által vezetett névjegyzékbe bejegyzem:

SZKV-1.2.

Levegőtisztaság-védelem szakértő

Az engedély határozatlan ideig érvényes.

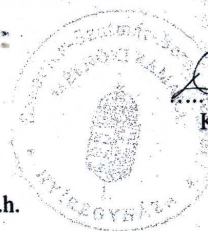
A határozatot a tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény 42. §-ában és a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízgazdálkodási és tájvédelmi szakértői tevékenységről szóló 297/2009.(XII.21.) kormányrendeletben biztosított hatáskörömben hoztam.

A határozat a kérelemnek helyt adott, ezért a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 72. § (4) bekezdése alapján az indokolást és a jogorvoslatról szóló tájékoztatást mellőztem.

p.h.

Kapják:

1. Leviczkyne Dobi Mária
2. Irattár

Kondorné Dr. Kán Elvira
titkár

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Mérnöki Kamara

Telefon: (42) 504-268 Fax: (42) 504-268
Cím: Nyíregyháza 4400 Kálvin tér 14. I. emelet
Honlap: mmk.hu/megyei-kamarak/szabolcs

Ügyszám: 10/2/15/2014

Kelt: 2014. március 20.

Ügyintéző neve: Váradi Tamás

14.12.58-6/2014

Tárgy: Hulladékgazdálkodási szakértő tevékenység engedélyezése

HATÁROZAT

Név: **Leviczkyné Dobi Mária**

Lakcím: **4481 Nyíregyháza Aranykalász sor 4.**

Végzettségek:

okl. agrármérnök Oklevél szám: **58/1977** Oklevél kelte: **1977/06/22**

Kamarai nyilvántartási szám: **15-0684**

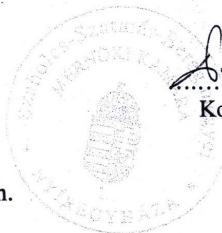
számára az alábbi tevékenység folytatását engedélyezem, ezzel egyidejűleg a jogosultságot a Magyar Mérnöki Kamara által vezetett névjegyzékbe bejegyzem:

**SZKV-1.1.
Hulladékgazdálkodási szakértő**

Az engedély határozatlan ideig érvényes.

A határozatot a tervező- és szakértő mérnökök, valamint építésszek szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény 42. §-ában és a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízgazdálkodási és tájvédelmi szakértői tevékenységről szóló 297/2009.(XII.21.) kormányrendeletben biztosított hatáskörömben hoztam.

A határozat a kérelemnek helyt adott, ezért a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 72. § (4) bekezdése alapján az indokolást és a jogorvoslatról szóló tájékoztatást mellőztem.

Kondorné Dr. Kán Elvira
titkár

p.h.

Kapják:

1. Leviczky Mária
2. Irattár

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Mérnöki Kamara

Telefon: (42) 504-268 Fax: (42) 504-268
Cím: Nyíregyháza 4400 Kálvin tér 14. I. emelet
Honlap: mmk.hu/megyei-kamarak/szabolcs

Ügyszám: 13/2/15/2014

Ügyintéző neve: Váradi Tamás

Kelt: 2014. március 20.

ikl. sz. 58-7/2014.

Tárgy: Zaj- és rezgésvédelem szakértő tevékenység engedélyezése

HATÁROZAT

Név: **Leviczkyné Dobi Mária**

Lakcím: **4481 Nyíregyháza Aranykalász sor 4.**

Végzettségek:

okl. agrármérnök Oklevél szám: **58/1977** Oklevél kelte: **1977/06/22**

Kamarai nyilvántartási szám: **15-0684**

számára az alábbi tevékenység folytatását engedélyezem, ezzel egyidejűleg a jogosultságot a Magyar Mérnöki Kamara által vezetett névjegyzékbe bejegyzem:

SZKV-1.4.

Zaj- és rezgésvédelem szakértő

Az engedély határozatlan ideig érvényes.

A határozatot a tervező- és szakértő mérnökök, valamint építésszek szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény 42. §-ában és a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízgazdálkodási és tájvédelmi szakértői tevékenységről szóló 297/2009.(XII.21.) kormányrendeletben biztosított hatáskörömben hoztam.

A határozat a kérelemnek helyt adott, ezért a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 72. § (4) bekezdése alapján az indokolást és a jogorvoslatról szóló tájékoztatást mellőztem.

Kondorné Dr. Kán Elvira
Kondorné Dr. Kán Elvira
titkár

p.h.

Kapják:

1. Leviczkykyné Dobi Mária
2. Irattár

1. sz. melléklet Szakértői jogosultság

ORSZÁGOS KÖRNYEZETVÉDELMI, TERMÉSZETVÉDELMI
ÉS VÍZÜGYI FŐFELÜGYELŐSÉG

Jogi, Termékdíj és Felügyeleti Főosztály
Jogi Osztály

Iktatószám: 14/834-4/2011.
Ügyintéző: dr. Bordás Ákos
Szakmai ügyintéző: Böhm András

SZ-025/2011.

HATÁROZAT

Nyíri Sándor (lakik: 4432 Nyíregyháza, Kincs köz 17/A) kérelmezőt, aki

született: Debrecen, 1976.január 4.;

anyja neve: Besenyei Irén Ibolya;

diplomájának (oklevelének) kiállítója, száma, kelte:

- 1 Nyíregyházi Főiskola;
540/2000.; 2000. június 15.;
- 2 Debreceni Egyetem
T-485/2001.; 2001. június 24.

szakképzettségei:

biológia-kémia szakos tanár
környezetvédelmi és műszeres analitikus szakvegyész

SZTV

élővilágvédelem

szakterületen a 297/2009. (XII. 21.) Korm. rendelet 1. § (3) bekezdésének a) pontjának ab) alpontja, a 8. §, valamint a 9. § (1) bekezdése alapján nyilvántartásba vettem, számára a szakértői tevékenységet engedélyezem.

A névjegyzéki bejegyzés visszavonásig érvényes.

Budapest, 2011. április „ 11. ”

Tolnai Jánosné Dr.
mb. főigazgató-helyettes

1016 Budapest, Mészáros u. 58/a, Telefon: 2249-108 Fax: 2249-246	Levélcím: 1539 Bp. Pf. 675	www.orszagoszoldhatosag.gov.hu orszagoszoldhatosag.hu
---	----------------------------	--

Nem hiteles tulajdoni lap

Nem hiteles tulajdoni lap

Nem hiteles tulajdoni lap

Nem hiteles tulajdoni lap

SZ-SZ-B Megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály
4901 Fehérgyarmat Töröttvár u. 14-16.

Oldal: 1/2

Nem hiteles tulajdoni lap - szemle másolat

Megrendelés száma: 1397117/6/2020

2020.10.12

GARBOLC

Szektor : 16

Külterület 068/5 helyrajzi szám

"cinképzés alatt"

I RÉSZ

1. Az ingatlan adatai: alrészlet adatai művelési ág/kivett megnevezés/	min.o	terület ha m2	kat.t.jöv. k.fill.	alrészlet adatai ter. kat.jöv. ha m2 k.fill
1. Kivett Túr folyó	0	35.3444	0.00	

2. bejegyző határozat: 34549/2016/2014.07.16
Natura 2000 terület
34262/2007.06.22 számú ügyirat rangsorában.

3. bejegyző határozat: 34549/2016/2014.07.16
Védett terület

4. bejegyző határozat: 34549/2016/2014.07.16
Magyvíri mederben való elhelyezkedés

II RÉSZ

1. tulajdoni hányad: 1/1
bejegyző határozat, érkezési idő: 34549/2016/2014.07.16
eredeti határozat: 2052/1961.11.21
jogcím: földrendezés 2052/1961.11.21
jogállás: tulajdonos
név: MAGYAR ÁLLAM
cím: -

2. hányad: 1/1
bejegyző határozat, érkezési idő: 34549/2016/2014.07.16
eredeti határozat: 38561/1997.10.10
jogcím: névváltozás 38561/1997.10.10
jogállás: kezelő
név: FELSŐ-TISZA-VIDÉKI VÍZÜGYI IGAZGATÓSÁG
cím: 4400 NYÍREGYHÁZA Széchenyi utca 19

III RÉSZ

1. bejegyző határozat, érkezési idő: 34549/2016/2014.07.16

Önálló szöveges bejegyzés a 068/5 helyrajzi számú ingatlan a 068/1 helyrajzi számú ingatlan megosztásából alakult a Magyarország és Románi államhatárának változása következtében.

Folytatás a következő lapon

Nem hiteles tulajdoni lap

Nem hiteles tulajdoni lap

Nem hiteles tulajdoni lap

Nem hiteles tulajdoni lap

Nem hiteles tulajdoni lap

Nem hiteles tulajdoni lap

Nem hiteles tulajdoni lap

Nem hiteles tulajdoni lap

SZ-SZ-B Megyei Köormányhivatal Földhivatali Főosztály
4901 Fehérgyarmat Tömöttvár u. 14-16.

Oldal: 1 / 1

E-hiteles tulajdoni lap - szemle másolat

Megrendelés szám: 1105595/6/2020

2020.08.17

GARBOLC

Szektor: 53

Külterület 02/9 helyrajzi szám

I RÉSZ

1. Az ingatlan adatai:

alrészlet adatai	terület	kat.t.jöv.	alosztály adatai
művelési ág/kivett megnevezés/	min.o	ha m2	k.f.ill. ter. kat.jöv ha m2 k.f.ill

. Kivett töltés	0	5.9973	0.00
-----------------	---	--------	------

1. bejegyző határozat: 37322/2/2014.11.04
Nagyvízi mederben való elhelyezkedés

II RÉSZ

3. tulajdoni hányad: 1/1

bejegyző határozat, érkezési idő: 37322/2/2014.11.04

jogcím: jogutódlás 32416/2/1992.08.26

jogállás: tulajdonos

név: GARBOLC KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

cím: 4976 GARBOLC Szatmári utca 1.

törzsszám: 18442569

III RÉSZ

1. bejegyző határozat, érkezési idő: 37322/2/2014.11.04

Önálló szöveges bejegyzés a 02/9. hrsz-ú külterületi ingatlan a 02/2. hrsz-ú ingatlan megosztásából alakult.

Az E-hiteles tulajdoni lap másolat tartalma a kiadást megelőző napig megegyezik az ingatlan-nyilvántartásban szereplő adatokkal. A szemle másolat a fennálló bejegyzéseket, a teljes másolat valamennyi bejegyzést tartalmazza. Ez az elektronikus dokumentum kinyomtatva nem minősül hiteles bizonyító erejű dokumentumnak.

TULAJDONILAP VÉGE

Ingatlan leíró adatai

SZ-SZ-B Megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály 4901 Fehérgyarmat Tömöttvár u. 14-16.			
Ingatlan leíró adatai 2020.11.16			
GARBOLC Külterület 02/7 helyrajzi szám		Szektor: 53 Térképszelvény:	
I. rész			
1. Az ingatlan adatai:			
alrészlet adatok	terület	kat.t.jöv.	alosztály adatok
művelési ág/kivett megnevezés/	min.o	ha m2	k.fill. ter. kat.jöv
			ha m2 k.fill

. Kivett töltés	0	5.3566	0.00
1. bejegyző határozat: 37322/2/2014.11.04 Nagyvízi mederben való elhelyezkedés			

Ingatlan leíró adatai

SZ-SZ-B Megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály 4901 Fehérgyarmat Tömöttvár u. 14-16.			
Ingatlan leíró adatai 2020.11.16			
GARBOLC Külterület 02/8 helyrajzi szám		Szektor: 16 Térképszelvény:	
I. rész			
1. Az ingatlan adatai:			
alrészlet adatok	terület	kat.t.jöv.	alosztály adatok
művelési ág/kivett megnevezés/	min.o	ha m2	k.fill. ter. kat.jöv
			ha m2 k.fill

. Kivett országos közút	0	622	0.00
1. bejegyző határozat: 37322/2/2014.11.04 Nagyvízi mederben való elhelyezkedés			

Kerékpárút építése töltéskoronán - Garbolc

GARBOLC, külterület 2/9

Méretarány: 1:6000

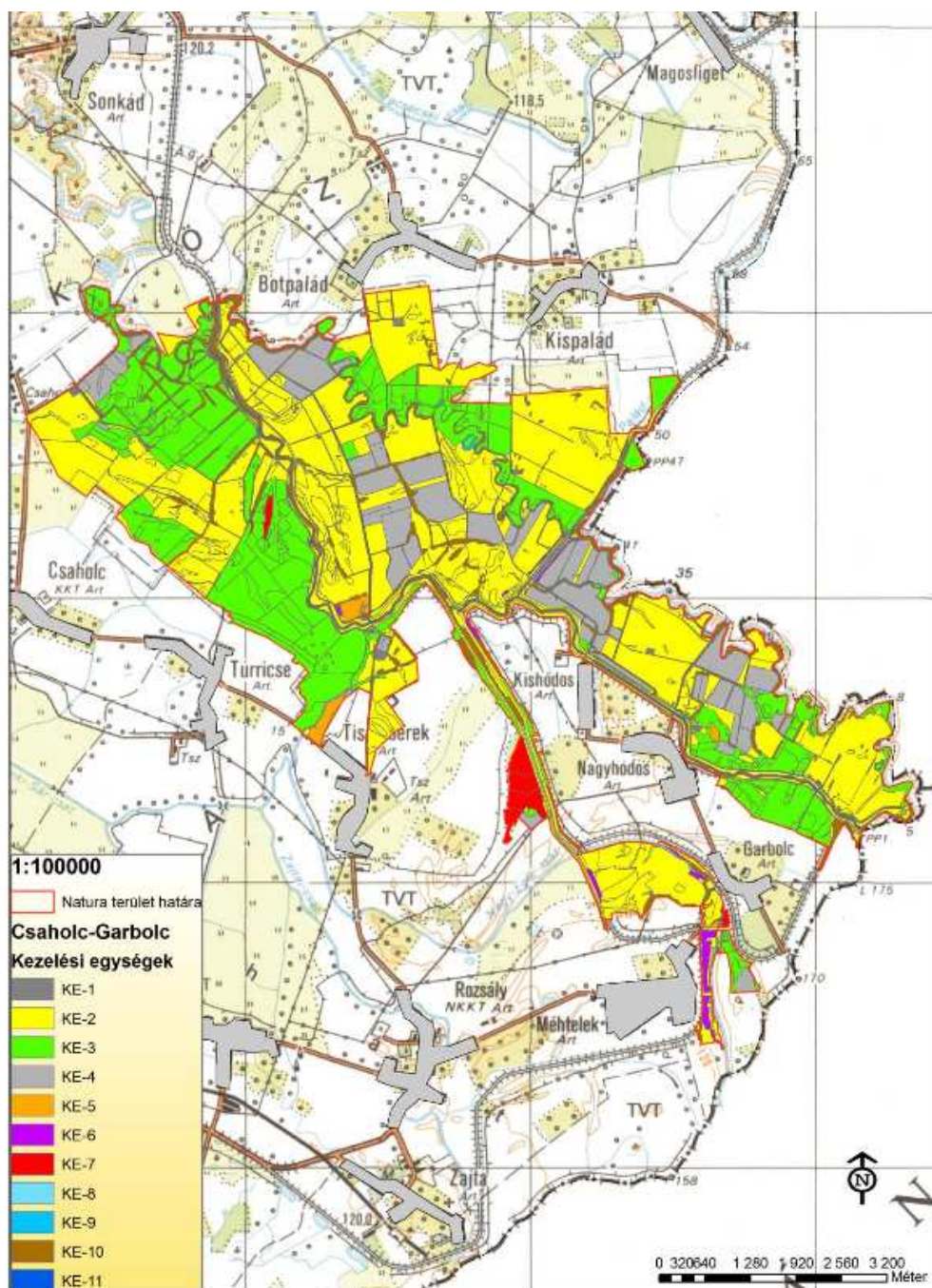

Kerékpárút építése töltéskoronán - Garbolc

A tervezési terület kezelési egységei. 2017.02.21.

